

ALGEBRĂ

Capitolul 3 CALCUL ALGEBRIC

1. Adunarea și scăderea numerelor reale reprezentate prin litere

1. Calculați:

a) $3x + 7x;$

b) $2a - 5a;$

c) $13y - 4y;$

d) $2,8x + 7,4x;$

e) $2,6b - 7,1b;$

f) $\frac{2}{8}a + \frac{5}{2}a;$

g) $\frac{3}{10}x - \frac{1}{5}x;$

h) $\frac{5}{12}y - \frac{7}{18}y;$

i) $\frac{3}{5}a + \frac{2}{15}a;$

j) $2\sqrt{7}x + 6\sqrt{7}x;$

k) $3\sqrt{5}a - 9\sqrt{5}a;$

l) $\sqrt{2}a - \sqrt{2}a.$

2. Efectuați:

a) $10x + 6x - 9x;$

b) $-3a - 9a + 2a;$

c) $5ax - 21ax + 7ax;$

d) $x^2 - 12x^2 + 8x^2;$

e) $1,8a - 0,7a + 3a;$

f) $4,1x - 0,7x + 6x;$

g) $\frac{1}{2}x + \frac{1}{8}x - \frac{1}{6}x;$

h) $\frac{7}{4}a - \frac{5}{8}a + \frac{11}{6}a;$

i) $\frac{x^2}{3} - \frac{x^2}{6} + \frac{x^2}{9};$

j) $-7\sqrt{3}a - 13\sqrt{3}a;$

k) $-5\sqrt{7}ab + 4\sqrt{7}ab;$

l) $9\sqrt{2}x - 10\sqrt{2}x;$

m) $\frac{a^2}{3} - \frac{a^2}{20} + \frac{a^2}{10};$

n) $\frac{xy}{12} + \frac{xy}{2} - \frac{xy}{3};$

$$o) \frac{y^2}{10} + \frac{y^2}{25} - \frac{y^2}{2};$$

$$p) \frac{y^2}{15} + \frac{y^2}{25} - \frac{y^2}{3}.$$

3. Efectuați:

- a) $6a - 8b + c - 11a + 4b - 6c;$
- b) $3a - 7b + 9c - 8a - 3b - 4c;$
- c) $-4x + 7y - 5z - 3x + 10y + 4z;$
- d) $-12x + 3y - 8z + 5x - 2y + 15z;$
- e) $9a + 8b + 7c - 3a - 5b - 7c;$
- f) $13a - b - 8c - 3a + 8b + 5c;$
- g) $5x + 5y + 5z - 2x - 3y - 4z;$
- h) $17x + 5y + 4z - 7x - 8y - 17z.$

4. Să se calculeze:

- a) $5a + 10a - 12a - 3a + 6a - 9a;$
- b) $2b - 7b + 10b - 15b + 4b - 9b;$
- c) $10x - 15x + 11x - 3x + 6x - x;$
- d) $\frac{2}{5}x^2 - \frac{1}{3}x^2 + \frac{1}{15}x^2 - x^2;$
- e) $-0,5ab + 0,(3)ab - \frac{1}{6}ab + ab;$
- f) $\sqrt{2} \cdot x - \sqrt{18} \cdot x + \sqrt{50} \cdot x - \sqrt{32} \cdot x.$

5. Reduceti termenii asemenea:

- a) $4a - 5a + 8a - 12a;$
- b) $-6x - 8x + 2x + 3x;$
- c) $4x^2 - 10x^2 + 9x^2 - 7x^2;$
- d) $-5ab + 12ab - 7ab + 2ab;$
- e) $4x - 9y - 7x + 3y;$
- f) $-3x + 7y - 5x + 2y;$
- g) $3x + 7x^2 - 5x - 10x^2;$
- h) $-8a + 12x + 8a - 13x;$
- i) $-0,5x + 2,7y + 3,8x - 5,2y;$

- j) $0,3x - 7,5x^2 - 3x + 5,5x^2$;
 k) $2,3a - 5,6b - 7,3a + 0,6b$;
 l) $-3,7x + y + 0,7x - 6y$.

6. Reduceți termenii asemenea:

- a) $\frac{3}{5}x - \frac{2}{9}y + \frac{2}{5}x - \frac{7}{9}y$;
 b) $\frac{3}{10}x - \frac{5}{4}y - \frac{23}{10}x + \frac{21}{4}y$;
 c) $\frac{5}{2}x - \frac{3}{8}y + \frac{1}{4}x - \frac{1}{2}y$;
 d) $\frac{1}{6}a + \frac{1}{3}b - \frac{1}{8}a - \frac{1}{9}b$;
 e) $\frac{7}{10}x^2 - \frac{5}{12}x - \frac{9}{15}x^2 + \frac{7}{6}x$;
 f) $\frac{3}{8}x - \frac{7}{9}a + \frac{1}{8}x - \frac{1}{3}a$;
 g) $3\sqrt{5}x + 7\sqrt{2}y - 8\sqrt{5}x - 4\sqrt{2}y$;
 h) $-6\sqrt{6}x + 7\sqrt{5}y - 2\sqrt{6}x - 9\sqrt{5}y$;
 i) $\sqrt{8}x - \sqrt{27}y - \sqrt{50}x + \sqrt{48}y$;
 j) $\sqrt{125}x - \sqrt{243}y - \sqrt{20}x + \sqrt{75}y$.

7. Să se calculeze:

- ~~a)~~ $2x^2 - 5x + 9x^3 - x^2 + 7x + x^3 - 4x - 6x^3$;
~~b)~~ $5x^3 - 12x + 7x^2 + 5x - 3x^3 - 4x^2 + x$;
~~c)~~ $6xy - 5xy + 11x - 3y - 7x + 5y$;
 d) $4y^3 - 11y + 3y^2 + 4y + y^3 + y - y^2$;
 e) $x^2 + 4x - 5 - x^2 + 6x + 1 + 2x + 6$;
 f) $x^2 + 4x - 3x - 3 + 4x - x^2$.

8. Reduceti termenii asemenea:

- a) $(12x - 7y) + (-15x + 9y)$;
- b) $(-6a + 15b) + (-13a - 8b)$;
- c) $(-4x + 2y - 3z) - (-2x + 6y - 5z)$;
- d) $(8a - 5b + 6c) - (-6a + 2b - 4c)$;
- e) $(-7x + 4y - 2z) + (-2x - y + 3z)$;
- f) $(8x^2 - 6x - 3) + (-6x^2 + 3x - 1)$;
- g) $(8x^2 - 7x + 5) - (-10x^2 + 3x - 8)$;
- h) $(-5x^2 - 4x + 1) + (-3x^2 + 7x - 2) - (x^2 + x + 1)$;
- i) $(-9x^2 + 7x + 3) + (-12x^2 - 7x - 10) - (3x^2 + 2x + 1)$.

9. Desfaceți parantezele și reduceti termenii asemenea:

- a) $(-3a + 7b) + (6a - 6b)$;
- b) $(2a - 11b) - (2a - 8b)$;
- c) $(-7a - 10b) + (9a + 3b)$;
- d) $(-a + b) - (10a + 13b)$;
- e) $(5x - y) + (-10x + 11y)$;
- f) $(14x - y) - (15x - 4y)$;
- g) $(8x - y) + (-9y + x)$;
- h) $(-4x - 3y) - (10x + 7y)$.

10. Efectuați calculele:

- a) $3(5a - 2b) + 7(-a + b) - 2(5a - 3b)$;
- b) $3(a - 3b) - 2(a + 5b) + 5(6a - 3b)$;
- c) $-2(-x - 4y) + (-5x - 8y) - 3(x - y)$;
- d) $-2(6x - 2y) + 5(-3x + 2y) - (-13x + 7y)$;

~~e) $4(3x^2 + x) - 2(2x^2 - x) - 3(x^2 + 2x)$;~~

~~f) $-5(x^2 + x) + 2(3x^2 - 7x) - 4(x^2 - 6x)$.~~

]

11. Să se calculeze:

a) $x^4 - 5x^2 + 3x - 6 - (x^4 + 2x - 2) + (x^2 - 6x + 2)$;

b) $2x^3 - 4x^2 + 3x - 5 - (3x^3 + 2x - 1) + (x^3 + 4x^2 + 2)$;

c) $(5x^3 - 6x^2 + 4x - 1) + (4x^2 - 2x + 3) - (2x^3 - 5x^2 + 3)$;

d) $x(\sqrt{3} - \sqrt{2}) + x(2\sqrt{2} - 2\sqrt{3}) - 5\sqrt{3}x + 3\sqrt{2}x$.

12. Să se calculeze :

a) $2(x^2 - 3x + 3) - 4(2x^2 - x + 1) + 3(x^2 - x - 3)$;

b) $3(2x^2 - x - 2) + 5(x^2 - 3x + 1) - 2(3x^2 - 4x + 3)$;

c) $-2(3x^2 - 5x + 1) + 4(x^2 + 2x + 3) - 5(x^2 + 3x - 1)$;

d) $6(2x^2 + x - 2) - 4(3x^2 + x - 4) + 3(x^2 - 3)$.

]

T

13. Să se calculeze suma : $a + b - c - d$, unde

$$a = x^3 + 2x^2 - 1; \quad b = x^3 - x^2 + 1; \quad c = x^3 + x^2 - 1; \quad d = x^3 + x^2 + 2.$$

14. Fie numerele reale a, b, c cu $a = 10x + 9y$. Numărul b este cu $4x + 2y$ mai mic decât a , iar numărul c este cu $-3x + 5y$ mai mare decât b . Aflați $a + b + c$.

15. Fie numerele reale a, b, c cu $a = 7x - 3y$. Numărul b este de trei ori mai mare decât a , iar numărul c este cu $2x - 9y$ mai mic decât b . Aflați $a + b + c$.

16. Un dreptunghi are lungimea egală cu $9x + 5y$, ($x, y \in R_+$) și lățimea cu $2x + 3y$ mai mică decât aceasta. Calculați perimetrul dreptunghiului.

2. Înmulțirea și împărțirea numerelor reale reprezentate prin litere

1. Efectuați:

a) $-9x \cdot 3$;	b) $(-7x) \cdot (-3x)$;
c) $8x \cdot (-6x^2)$;	d) $-2x \cdot x^3$;
e) $(-4x^3) \cdot (-7x^4)$;	f) $5xy \cdot 3x^2y$;
g) $8xy \cdot 10x^2$;	h) $0,7x^2 \cdot 0,6x$;
i) $-0,5x \cdot 0,1x^3$;	j) $-4x \cdot 11y$;
k) $(-6xy) \cdot (-9y)$;	l) $(-7xy) \cdot 8y^2$;
m) $3a \cdot 9b$;	n) $(-3a) \cdot 6b$.

2. Efectuați:

a) $(-2x) \cdot (-4x) \cdot (-5x)$;	b) $(-4x) \cdot (-6y) \cdot (+7z)$;
c) $\frac{1}{2}x \cdot \frac{1}{3}x \cdot \frac{1}{5}x$;	d) $\frac{2}{25}x \cdot \frac{5}{8}y \cdot \frac{35}{3}z$;
e) $\left(-\frac{1}{12}x\right) \cdot \left(-\frac{6}{5}x^2\right) \cdot 25$;	f) $\left(-\frac{2}{21}xy^2\right) \cdot \frac{14}{4}xy \cdot (-6x)$;
g) $\left(-\frac{x}{3}\right) \cdot \left(-\frac{xy}{9}\right) \cdot \left(-\frac{27y}{2}\right)$;	h) $1\frac{1}{2}x \cdot \left(-1\frac{1}{3}y\right) \cdot 1\frac{1}{5}z$;
i) $\frac{x}{21} \cdot \left(-\frac{7}{3}x^2\right) \cdot \frac{3}{5}x^3$;	

$$\text{j)} \left(-\frac{7}{18}x \right) \cdot \left(-\frac{9}{14}xy \right) \cdot \left(-\frac{4}{5}y \right).$$

3. Să se calculeze:

- a) $2x^2(x^2 + x)$;
- c) $-3x(x^3 + 2x^2)$;
- e) $2xy(y^3 - 2x^2y + 3y^2 - x^2 + 3xy^2 + x^3)$.

- b) $3x(2x^2 - 3x)$;
- d) $-2x(-x^3 + 3x - x)$.

4. Efectuați:

- a) $(x+2)(x+7)$;
- c) $(x+3)(x+6)$;
- e) $(x+1)(x+3)$;
- g) $(x+5)(x+6)$;
- i) $(x+1)(x+10)$;
- k) $(x-7)(x-5)$;
- m) $(x-2)(x-5)$;
- o) $(x+4)(x-10)$;

- b) $(x+1)(x+4)$;
- d) $(x+7)(x+5)$;
- f) $(x+2)(x+8)$;
- h) $(x+9)(x+4)$;
- j) $(x-1)(x+7)$;
- l) $(x+2)(x-9)$;
- n) $(x-7)(x+8)$;
- p) $(x-1)(x+10)$.

5. Efectuați:

- a) $(3x+1)(5x+1)$;
- c) $(4x+3)(6x+5)$;
- e) $(3x+1)(x-3)$;
- g) $(7x+1)(4x+8)$;
- i) $(4x+1)(4x-7)$;
- k) $(8x-7)(x-1)$;
- m) $(5x-2)(4x-1)$;
- o) $(3x+7)(x-10)$;

- b) $(2x+1)(3x+4)$;
- d) $(2x+6)(x-1)$;
- f) $(x-4)(4x+1)$;
- h) $(2x-10)(x-5)$;
- j) $(6x-1)(3x+5)$;
- l) $(x+3)(7x-6)$;
- n) $(2x-1)(x+8)$;
- p) $(5x-2)(x+6)$.

6. Efectuați:

a) $\sqrt{3}x \cdot \sqrt{7}y$;

b) $5\sqrt{3}x \cdot \sqrt{3}x$;

c) $(-7\sqrt{2}x) \cdot (-3\sqrt{5}y)$;

d) $(-2\sqrt{7}x) \cdot (-4\sqrt{7}x^2)$;

e) $\sqrt{2}x \cdot \sqrt{7}y \cdot \sqrt{5}z$;

f) $\frac{\sqrt{2}}{2}x \cdot \frac{\sqrt{3}}{3}x^2 \cdot \frac{\sqrt{6}}{10}x^3$;

g) $(-\sqrt{8}xy) \cdot (-\sqrt{2}y) \cdot (-3x)$;

h) $\frac{7xy}{\sqrt{10}} \cdot \left(-\frac{5yz}{\sqrt{14}}\right) \cdot \frac{2zx}{\sqrt{35}}$.

7. Să se calculeze :

a) $(2x-1)(3x+1) - 2x(x-3) + x(x+2)$;

b) $(x+1)(3x-2) - 3(x-2)(x+1) + 3(x-4)$;

c) $2x(x^2+x) - 3x(x-1)(x+1) + x(x+4)$;

d) $(x+1)(x^2-x+2) - (x-1)(x^2+x-1)$;

e) $(2x+1)(x^2+2x-3) - (x+3)(2x^2+3x-4)$.

8. Efectuați:

a) $15x^4 : 3x$;

c) $72x^8 : (-36x^2)$;

e) $(-81x^3) : 9x^2$;

g) $40abc : (8c)$;

i) $(-8x^5) : (-4x^3)$;

k) $a^6 : a^2 : a$;

b) $8x^3 : 2x^2$;

d) $18x^6 : (2x)$;

f) $(-49xy) : (-7x)$;

h) $(-48x^3y^2) : (8xy)$;

j) $-20ab : (10ab)$;

l) $(-100a^2) : (25a)$.

9. Efectuați:

a) $(3x^2 + 8x) : x$;

c) $(18x^2 + 14x) : (2x)$;

e) $(7x^4 + 3x^3 + x^2) : x^2$;

g) $(20x^4 + 8x^2) : (-4x^2)$;

i) $(7ax + 5bx - 2cx) : x$;

b) $(7x^2 - 10x) : x$;

d) $(27x^2 - 6x) : (-3x)$;

f) $(11x^3 - 7x^2) : x^2$;

h) $(18x^3 - 12x^2) : (-6x^2)$;

j) $(7ay - 6by + 3cy) : y$.

10. Să se calculeze:

a) $(-2xy) \cdot (2x^2y)$;

c) $(-3xy) \cdot (-4xy)$;

e) $(-3x^3y^2) \cdot (5x^2y^2)$;

g) $(-15x^3y^2) : (5x^2y)$;

b) $2x^2(-3y^2)$;

d) $(4xy^2) \cdot (-2xy)$;

f) $8x^5 : 4x^3$;

h) $(-12x^5y^3z) : (-4x^3y)$.

11. Calculați :

a) $(12x^4 + 10x^3 - 8x^2 + 4x) : (2x)$;

b) $(20x^2y + 15x^3y^2 - 35x^2y^3 - 10xy) : (-5xy)$;

c) $(16x^3y^4 - 24x^4y^3 + 40x^2y^2) : 8x^2y$;

d) $(-4x^3 + 8x^2 - 6x) : \left(-\frac{2}{3} \cdot x\right)$.

de facut

12. Să se calculeze

a) $2(x+1)(x^3 + x - 3) - 3(x-2)(x^3 + 2x^2 - 2)$;

b) $(2x-3)(4x^2 - 2x + 3) - (x-5)(3x^2 + 2x - 2)$;

c) $(3x-1)(6x^2 + 4x - 2) + (2-4x)(4x^2 - x + 3)$;

d) $(x+2)(2x^2 + x - 3) - (x+1)(x^2 + 3x - 2) - 4x(x+3)$;

e) $(x^2 - x + 1)(x^2 + x - 2) - (x^2 - 2x + 3)(x^2 - x + 2)$.

13. Să se calculeze :

- a) $(24x^3 - 16x^2 + 8x) : (-4x) + (x-2)(4x-1)$;
- b) $(12x^3 - 6x^2 + 9x) : (3x) + (x+3)(x-2)$;
- c) $(15x^4 - 20x^3 - 10x^2) : (-5x^2) + (3x-1)(x+1)$;
- d) $(12x^3 - 36x^2 - 12x) : (-12x) + (x-2)(x+2)$.

14. Să se calculeze

- a) $(3-x)(x^2 + x - 1) - (3-2x)(2x^2 + x + 1)$;
- b) $(x+2)(x-1)(3x+1) - (x-3)(x+2)(4x-1)$;
- c) $(x^2 - x + 3)(x^2 + x - 2) - (x^2 + 2x - 1)(x^2 - x - 3)$;
- d) $(2x^2 - 4x + 1)(3x^2 - 2x + 2) - (3x^2 - 4x + 2)(x^2 + 5x - 4)$;
- e) $(3x + \sqrt{2})(\sqrt{2}x + 3) - (4x + \sqrt{2})(2\sqrt{2}x - 3)$.

3. Ridicarea la putere a numerelor reale reprezentate prin litere

1. Calculați:

a) $(-3x)^2$;
 c) $(-10x)^4$;
 e) $(-2\sqrt{3}xyz)^2$;

g) $\left(-\frac{3}{2}x\right)^4$;
 i) $\left(-\frac{5}{4}xy^4\right)^2$;

k) $\left(-\frac{1}{2}x^2y\right)^5$;

m) $\left(-\frac{7}{3}x^2\right)^2$;
 o) $\left(\frac{1}{8}xy^2z^3\right)^2$;

q) $\left(-\frac{\sqrt{2}}{5}xyz\right)^2$;

b) $(-5xy)^3$;
 d) $(-\sqrt{2}x)^2$;
 f) $(3\sqrt{5}xy^2z^3)^2$;
 h) $\left(-\frac{3}{5}x^3y\right)^2$;
 j) $\left(-\frac{1}{3}x^3\right)^4$;
 l) $\left(-\frac{1}{5}xyz^2\right)^4$;
 n) $\left(-\frac{1}{5}xy^2z\right)^3$;
 p) $\left(-\frac{\sqrt{5}}{2}x\right)^2$;
 r) $\left(-\frac{\sqrt{7}}{3}xy^2z^4\right)^2$.

de fapt
2. Calculați:

a) $\left(-\frac{2x}{3}\right)^{-2}$;
 b) $\left(\frac{3x}{2y}\right)^{-3}$;
 c) $(-10x)^{-4}$;
 d) $\left(-\frac{\sqrt{2}x}{\sqrt{3}y}\right)^{-2}$;
 e) $\left(\frac{xy}{2\sqrt{5}}\right)^{-2}$;
 f) $\left(\frac{2\sqrt{2}x}{3\sqrt{3}y^2}\right)^{-2}$;

$$\begin{array}{lll}
g) \left(-\frac{3}{2\sqrt{5}}x \right)^{-4}; & h) \left(-\frac{\sqrt{7}}{5}x^3y \right)^{-2}; & i) \left(-\frac{7}{4}xy^4 \right)^{-2}; \\
j) \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}x^3 \right)^{-4}; & k) \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}x^2y \right)^{-5}; & l) \left(-\frac{1}{5}x^3yz^2 \right)^{-4}; \\
m) \left(-\frac{2\sqrt{7}}{3\sqrt{5}}x^2 \right)^{-2}; & n) \left(-\frac{1}{3}xy^2z^3 \right)^{-3}; & o) \left(\frac{1}{9}x^5y^2z^3 \right)^{-2}; \\
p) \left(-\frac{\sqrt{5}x}{2y} \right)^{-2}; & q) \left(-\frac{\sqrt{2}x^2}{5y^3} \right)^{-2}; & r) \left(-\frac{\sqrt{11}}{3}z^4 \right)^{-2}.
\end{array}$$

3. Să se calculeze:

$$\begin{array}{ll}
a) (-2x^2)^2; & b) (-3x^2y)^3; \\
c) (-\sqrt{2}x^2)^2; & d) \left(\frac{2x}{3} \right)^{-2}; \\
e) \left(-\frac{1}{2}xy \right)^{-1}; & f) x^{-1} \cdot x^{-2}; \\
g) (x^2)^{-2} : (x^2)^{-3}; & h) (x^3)^{-2} \cdot (x^{-4})^{-2}.
\end{array}$$

4. Ridicați la patrat:

$$\begin{array}{lll}
a) 2x^2y; & b) -3x^2y^2; & c) 5x^2y^3; \\
d) -\frac{2}{3}xy^3z; & e) \sqrt{3}x^2y; & f) -\frac{1}{2}x^2y^3z.
\end{array}$$

5. Ridicați la cub :

$$\begin{array}{lll}
a) -2xy; & b) 2x^2y; & c) -3x^3z; \\
d) \sqrt{2}x^2y^3; & e) -\frac{2}{3}x^2yz^2; & f) \frac{1}{2}x^3y^2z.
\end{array}$$

4. Formule de calcul prescurtat

◆ Formule de calcul prescurtat :

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

1. Calculați:

a) $(x+1)^2$;

b) $(x-3)^2$;

c) $(x+8)^2$;

d) $(x-5)^2$;

e) $(x+2)^2$;

f) $(x-9)^2$;

g) $(x+6)^2$;

h) $(x-7)^2$;

i) $(x+4)^2$;

j) $(x-10)^2$;

k) $(x+7)^2$;

l) $(x-12)^2$;

m) $(x+9)^2$;

n) $(x+14)^2$;

o) $(x-30)^2$.

2. Calculați:

a) $(3x+5)^2$;

b) $(4x-1)^2$;

c) $(5x+4)^2$;

d) $(7x-2)^2$;

e) $(2x+1)^2$;

f) $(3x-8)^2$;

g) $(6x+7)^2$;

h) $(10x-3)^2$;

i) $(9x+5)^2$;

j) $(6x-5)^2$;

k) $(8x+1)^2$;

l) $(5x-11)^2$.

3. Calculați:

a) $(x+5)^2$;

b) $(2x+7)^2$;

c) $(x-2)^2$;

d) $(4x-5)^2$;

e) $(3x+2y)^2$;

f) $(5x-y)^2$;

g) $\left(\frac{1}{3}x+\frac{2}{3}y\right)^2$;

h) $\left(\frac{2}{5}x-\frac{1}{4}y\right)^2$;

i) $(7x+4y)^2$.

4. Calculați:

- a) $\left(\frac{1}{2}x+2\right)^2$;   b) $\left(\frac{1}{5}x-5\right)^2$;   c) $\left(\frac{1}{3}x+6\right)^2$;
- d) $\left(2x-\frac{1}{4}\right)^2$;   e) $\left(x+\frac{3}{2}\right)^2$;   f) $\left(\frac{3}{7}x-7\right)^2$;
- g) $\left(x+\frac{1}{8}\right)^2$;   h) $\left(\frac{1}{5}x-10\right)^2$;   i) $\left(\frac{2}{3}x+9\right)^2$;
- j) $\left(\frac{1}{3}x-\frac{1}{2}\right)^2$;   k) $\left(5x+\frac{1}{10}\right)^2$;   l) $\left(3x-\frac{1}{3}\right)^2$;
- m) $\left(\frac{3}{4}x-\frac{4}{3}\right)^2$;   n) $\left(10x+\frac{1}{5}\right)^2$;   o) $\left(\frac{4}{5}x-20\right)^2$.

5. Calculați:

- a) $(\sqrt{3} \cdot x + 2)^2$;   b) $(\sqrt{2} \cdot x - 5)^2$;   c) $(\sqrt{7} \cdot x + \sqrt{5})^2$;
- d) $(\sqrt{3} \cdot x + \sqrt{2} \cdot y)^2$;   e) $(\sqrt{5} \cdot x + \frac{1}{\sqrt{5}})^2$;   f) $(\sqrt{2} \cdot x - \frac{1}{\sqrt{2}})^2$;
- g) $\left(x^2 + \frac{2}{x^2}\right)^2$;   h) $(5x^2 - 3xy)^2$;   i) $(2x^2y - 3xy^2)^2$.

6. Calculați:

- a) $(\sqrt{3}x + 1)^2$;   b) $(x - \sqrt{7})^2$;   c) $(\sqrt{5}x + 3)^2$;
- d) $(\sqrt{2}x - 5)^2$;   e) $(\sqrt{10}x + 2)^2$;   f) $(3x - \sqrt{7})^2$;
- g) $(x + 3\sqrt{2})^2$;   h) $(x - 2\sqrt{5})^2$;   i) $(\sqrt{2}x + \sqrt{3})^2$;
- j) $(\sqrt{5}x - 2)^2$;   k) $(\sqrt{3}x + \sqrt{5})^2$;   l) $(x - 3\sqrt{3})^2$;
- m) $(\sqrt{7}x - \sqrt{2})^2$;   n) $(x + \sqrt{11})^2$;   o) $(x - 3\sqrt{7})^2$;
- p) $(\sqrt{3}x + \sqrt{10})^2$;   q) $(2\sqrt{2}x - 3\sqrt{3})^2$;   r) $(2\sqrt{5}x - 5\sqrt{2})^2$.

7. Completați cel de-al treilea termen al pătratului binomului :

a) $x^2 + 12x + \dots$ b) $4x^2 + 8x + \dots$ c) $x^2 - 10x + \dots$

d) $9x^2 + \dots + 4$ e) $\frac{x^2}{4} + \dots + 9$ f) $1 + \dots + 4x^2$

8. Completați spațiile punctate, astfel încât să obțineți propoziții adevarate:

a) $(4x - 1)^2 = 16x^2 + \dots + \dots$

b) $(3x - 7)^2 = \dots - 42x + \dots$

c) $(3x - \dots)^2 = \dots - \dots + 49$

d) $(6x + \dots)^2 = \dots + 12x + 1$

e) $(7x - \dots)^2 = 49x^2 - 28x + \dots$

f) $(\dots + 3)^2 = 4x^2 + 12x + \dots$

g) $(x - \dots)^2 = \dots - 16x + 64$

h) $(2x + 7)^2 = \dots + 28x + \dots$

i) $(\dots - 5)^2 = 36x^2 - 60x + \dots$

j) $(2x - \dots)^2 = \dots - 4x + \dots$

k) $(\sqrt{3} + x)^2 = 3 + \dots + \dots$

l) $(x - \dots)^2 = \dots - 2\sqrt{3}x + \dots$

m) $(x - \dots)^2 = \dots - 2\sqrt{7}x + \dots$

n) $(\sqrt{5} + 4x)^2 = 5 + \dots + \dots$

o) $(\sqrt{2}x + \dots)^2 = \dots + 2\sqrt{14}x + \dots$

p) $(2\sqrt{5} + x)^2 = \dots + \dots + x^2$

q) $\left(x + \frac{1}{2}\right)^2 = x^2 + \dots + \dots$

r) $(3x + \dots)^2 = \dots + x + \dots$

9. Calculați:

a) $(x + 1)^2 - x(x + 3);$

b) $(x - 5)^2 + 5(x + 2);$

c) $(x - 7)^2 + 2(7x - 23);$

d) $(x + 2)^2 - x(x + 4);$

e) $(x + 4)^2 - 4(x + 3);$

f) $(x - 10)^2 + 5(3x - 20);$

g) $(x - 4)^2 + 4(x - 2);$

h) $(x + 5)^2 - 5(x + 3);$

i) $(3x + 2)^2 - 8(x + 1);$

j) $(4x + 5)^2 - 4(5x + 2);$

k) $\left(\frac{1}{3}x + 6\right)^2 - 2(2x + 15);$

l) $\left(\frac{1}{2}x + 2\right)^2 - \frac{1}{4}(x^2 + 16);$

$$m) \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{1}{2} \left(2x^2 + \frac{1}{2}\right);$$

$$n) \left(5x + \frac{1}{10}\right)^2 - 25x \left(x + \frac{1}{25}\right);$$

$$o) \left(x + \frac{1}{4}\right)^2 - x \left(x - \frac{3}{2}\right);$$

$$p) \left(3x - \frac{1}{3}\right)^2 - 9 \left(x^2 + \frac{1}{81}\right);$$

$$q) \left(\frac{3}{7}x - 7\right)^2 - 6(x + 9);$$

$$r) \left(\frac{2}{3}x + 9\right)^2 - 3(4x + 25).$$

10. Efectuați calculele:

$$a) (3x - 5)^2 - (3x + 4)(3x + 5);$$

$$b) (2x + 1)^2 - (4x + 1)(x - 1);$$

$$c) (3x - 10)^2 - 9x(x + 6) + x(x + 3);$$

$$d) (4x + 9)^2 - (4x + 2)(4x + 1) - 80;$$

$$e) (6x + 5)^2 - (6x + 1)(6x - 1) - 26;$$

$$f) (7x - 4)^2 - (7x + 2)(7x - 2) - 20;$$

$$g) (6x - 2)^2 - (4x + 1)(8x - 1) - 4;$$

$$h) (4x - 5)^2 - (2x - 1)(4x - 1) - 25;$$

$$i) (x + 9)^2 + (x + 1)(x - 1) - 80;$$

$$j) (x + 5)^2 - (x + 2)(x + 4) - 15.$$

11*. Dacă $x + \frac{1}{x} = 7$, calculați $x^2 + \frac{1}{x^2}$.

12*. Dacă $x + \frac{1}{x} = 11$, calculați $x^2 + \frac{1}{x^2}$.

13*. Dacă $x - \frac{1}{x} = 5$, calculați $x^2 + \frac{1}{x^2}$.

14*. Dacă $x - \frac{1}{x} = 9$, calculați $x^2 + \frac{1}{x^2}$.

15*. Știind că $x + \frac{1}{x} = 4$, $x \neq 0$, să se afle valoarea expresiei:

- a) $x^2 + \frac{1}{x^2}$;   b) $x^4 + \frac{1}{x^4}$;   c) $x + x^2 + x^3 + x^4 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} + \frac{1}{x^4}$.

16*. Dacă $a^2 + b^2 = 73$, $a \cdot b = 24$, $a, b \in R_+$, determinați numerele a și b .

17*. Dacă $a^2 + b^2 = 313$, $a \cdot b = 156$, $a, b \in R_+$, determinați numerele a și b .

18*. Dacă $a^2 + b^2 = 41$, $a \cdot b = 20$, $a, b \in R_+$, determinați numerele a și b .

19*. Dacă $a - b = 5$, $a \cdot b = 104$, $a, b \in R_+$, determinați $a^2 + b^2$.

20*. Dacă $a - b = 64$, $a \cdot b = 4752$, $a, b \in R_+$, determinați $a^2 + b^2$.

21*. Dacă $a^2 + b^2 = 369$, $a - b = 3$, $a, b \in R_+$, determinați ab .

22*. Dacă $a^2 + b^2 = 464$, $a - b = 12$, $a, b \in R_+$, determinați ab .

23*. Comparați numerele:

- a) $\sqrt{5} + \sqrt{2}$ și $2 + \sqrt{3}$;
c) $\sqrt{2} + \sqrt{6}$ și $\sqrt{5} + \sqrt{3}$;
e) $2 + 2\sqrt{2}$ și $3 + \sqrt{3}$;
g) $3 + \sqrt{7}$ și $\sqrt{6} + \sqrt{10}$;
i) $3\sqrt{2} - \sqrt{7}$ și $\sqrt{21} - 2$;
k) $3\sqrt{3} - 2$ și $5 - \sqrt{6}$;
b) $1 + \sqrt{7}$ și $\sqrt{2} + \sqrt{6}$;
d) $2 + \sqrt{7}$ și $\sqrt{5} + \sqrt{6}$;
f) $2\sqrt{2} + \sqrt{5}$ și $\sqrt{6} + \sqrt{7}$;
h) $4 + \sqrt{14}$ și $3\sqrt{2} + 2\sqrt{3}$;
j) $2\sqrt{5} - 3\sqrt{2}$ și $\sqrt{22} - 4$;
l) $5 - 2\sqrt{5}$ și $2\sqrt{10} - \sqrt{5}$.

Formulă de calcul prescurtat :

$$(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$$

24. Calculați:

a) $(x+4)(x-4)$;

b) $(x-7)(x+7)$;

c) $(1-x)(1+x)$;

d) $(3+x)(3-x)$;

e) $(2+x)(2-x)$;

f) $(x+5)(x-5)$;

g) $(10-x)(10+x)$;

h) $(x-8)(x+8)$;

i) $(12+x)(12-x)$;

j) $(x+6)(x-6)$.

25. Calculați:

a) $(2x-9)(2x+9)$;

b) $(3x+5)(3x-5)$;

c) $(9+4x)(9-4x)$;

d) $(1-6x)(1+6x)$;

e) $(9x+1)(9x-1)$;

f) $(3+7x)(3-7x)$;

g) $(2+11x)(2-11x)$;

h) $(7x-6)(7x+6)$;

i) $(6x+5)(6x-5)$;

j) $(10-9x)(10+9x)$.

26. Calculați:

a) $(x-3)(x+3)$;

b) $(x-5)(x+5)$;

c) $(2x-9)2(x+9)$;

d) $(2x-7)(2x+7)$;

e) $(3x-2y)(3x+2y)$;

f) $\left(\frac{2}{3}x - \frac{3}{2}\right)\left(\frac{2}{3}x + \frac{3}{2}\right)$.

27. Calculați:

a) $\left(3x - \frac{1}{4}\right)\left(3x + \frac{1}{4}\right)$;

b) $\left(\frac{2}{5} + x\right)\left(\frac{2}{5} - x\right)$;

c) $\left(\frac{1}{5}x + 8\right)\left(\frac{1}{5}x - 8\right)$;

d) $\left(\frac{3}{7}x + 5\right)\left(\frac{3}{7}x - 5\right)$;

$$\text{e)} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3}x \right) \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}x \right);$$

$$\text{g)} \left(\frac{5}{6}x - 4 \right) \left(\frac{5}{6}x + 4 \right);$$

$$\text{i)} \left(\frac{3}{8} - 4x \right) \left(\frac{3}{8} + 4x \right);$$

$$\text{f)} \left(\frac{3}{10} - 2x \right) \left(\frac{3}{10} + 2x \right);$$

$$\text{h)} \left(\frac{7}{9} + 3x \right) \left(\frac{7}{9} - 3x \right);$$

$$\text{j)} \left(\frac{5}{6}x + \frac{3}{2} \right) \left(\frac{5}{6}x - \frac{3}{2} \right).$$

28. Calculați:

$$\text{a)} (3x + \sqrt{5})(3x - \sqrt{5});$$

$$\text{c)} (2\sqrt{2} - \sqrt{5}x)(2\sqrt{2} + \sqrt{5}x);$$

$$\text{e)} (\sqrt{3} + 4\sqrt{2}x)(\sqrt{3} - 4\sqrt{2}x);$$

$$\text{g)} \left(\sqrt{6} + \frac{1}{\sqrt{3}}x \right) \left(\sqrt{6} - \frac{1}{\sqrt{3}}x \right);$$

$$\text{i)} \left(3x - \frac{1}{5\sqrt{2}} \right) \left(3x + \frac{1}{5\sqrt{2}} \right);$$

$$\text{b)} (2\sqrt{3}x - 7)(2\sqrt{3}x + 7);$$

$$\text{d)} (2\sqrt{3}x + 1)(2\sqrt{3}x - 1);$$

$$\text{f)} (3\sqrt{10} - 2x)(3\sqrt{10} + 2x);$$

$$\text{h)} (\sqrt{5}x - 3\sqrt{2})(\sqrt{5}x + 3\sqrt{2});$$

$$\text{j)} \left(\frac{5}{\sqrt{3}} + 7x \right) \left(\frac{5}{\sqrt{3}} - 7x \right).$$

29. Efectuați calculele:

$$\text{a)} (x + \sqrt{5})(x - \sqrt{5}) - (x + 2)(x - 2);$$

$$\text{b)} (2\sqrt{3}x + 1)(2\sqrt{3}x - 1) - (x + \sqrt{3})^2;$$

$$\text{c)} (\sqrt{7} - \sqrt{5}x)(\sqrt{7} + \sqrt{5}x) + (x + 1)(x + 3);$$

$$\text{d)} (1+x)(1-x) - (x+1)^2 + (x+2)(x-2);$$

$$\text{e)} (x-6)(x+6) + (2x-1)(2x+1) - x(3x-1);$$

$$\text{f)} (8-x)(8+x) + (x+6)(x-6) - (x+1)^2;$$

$$\text{g)} (1+6x)(1-6x) + (2x+\sqrt{5})(2x-\sqrt{5});$$

$$\text{h)} (x-3\sqrt{5})^2 - 2(x+3)(x-3) - 45; \quad |$$

e) $(a-3)(a+3)(a^2+9)(a^4+81)$;
f) $(a-5)(a+5)(a^2+25)(a^4+625)$.

◆ Formulă de calcul prescurtat :

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

47. Calculați:

a) $(x+y+3)^2$;	b) $(x-y+2z)^2$;
c) $(3x-2y-z)^2$;	d) $(5x+y+6)^2$;
e) $(a+4b+3c)^2$;	f) $(2a+4b+5c)^2$;
g) $(2x+3y+6z)^2$;	h) $(3x-5y+7z)^2$;
i) $(x+y-\sqrt{5})^2$;	j) $(x+\sqrt{2}+\sqrt{3})^2$;
k) $(\sqrt{2}x+\sqrt{3}y+\sqrt{7}z)^2$;	l) $(\sqrt{2}x-\sqrt{3}y-\sqrt{5}z)^2$;
m) $\left(\frac{1}{2}x+\frac{1}{3}y+\frac{1}{6}z\right)^2$;	n) $\left(\frac{2}{3}x+\frac{3}{2}y+\frac{1}{4}z\right)^2$.

48. Efectuați calculele:

a) $(\sqrt{2}+\sqrt{3}+\sqrt{5})^2 - (1+\sqrt{6})^2 - 2\sqrt{10}$;
b) $(1+\sqrt{3}+\sqrt{7})^2 - (\sqrt{3}+\sqrt{7})(\sqrt{3}-\sqrt{7})$;
c) $(2+\sqrt{2}-\sqrt{6})^2 - (2-\sqrt{2}+\sqrt{6})^2 + (\sqrt{2}-\sqrt{6})^2$;
d) $(5-\sqrt{2}-\sqrt{5})^2 + (\sqrt{2}+\sqrt{5})(\sqrt{2}-\sqrt{5}) - (5-\sqrt{2})^2$.

49. Efectuați calculele:

a) $(x+y-1)^2 - (x-1)^2 - (y-1)^2 + (x+1)(y+1)$;

5. Descompuneri în factori utilizând reguli de calcul în $\mathbb{R}$

◆ Metoda factorului comun:

$$ax + ay = a(x + y)$$

1. Descompuneți în factori, utilizând metoda factorului comun:

a) $ax + bx - cx$;

b) $ax^2 + 3bx + x$;

c) $2ax^2 - 3bx^2 + 5cx^2$;

d) $2ax^3 - 4bx^2$;

e) $\sqrt{2}x + \sqrt{3}x + \sqrt{7}x$;

f) $4ax + 8bx - 14cx$;

g) $4ax - 6bx - 12cx$;

h) $6ay + 15by - 9cy$;

i) $16ax - 20b - 36cx$;

j) $9x^3 + 6x^2 - 18x$;

k) $12a - 6b + 8c + 18d$;

l) $21a^2 + 7a$;

m) $16\sqrt{3}x + 4\sqrt{2}x + 8\sqrt{5}x$;

n) $3a^3 - 5a$;

o) $\frac{a}{2}x - \frac{b}{4}x + \frac{c}{5}x$;

p) $25a^2 - 15a$;

q) $\frac{3}{a}x + \frac{6}{b}x + \frac{9}{c}x$;

r) $45a^3 - 20a^2$.

2. Descompuneți în factori scoțând factorul comun:

a) $5x^2 + 5x$;

b) $8x^2 - 12x$;

c) $5x^4 - 10x^2$;

d) $36x - 81x^2$;

e) $12x^3 - 18x^2 + 6x$;

f) $x(x+1) - 2(x+1)$;

g) $2x(x+2) - 4(x+2)$;

h) $4(2x-3) + x(2x-3)$;

i) $(x-1)(x+2) + 3(x-1)^2$;

j) $(2x-5)(x+7)^2 - (x+7)^3 + 2x(x+7)^2(x+4)$.

3. Descompuneți în factori, utilizând metoda factorului comun:

a) $a(x+2y) + b(x+2y)$;

b) $a(x-4) - b(x-4)$;

c) $x^2(x+5) - 9(x+5)$;

d) $x^2(x+1) + 8(x+1)$;

- e) $x^2(x-4)-12(x-4)$; f) $a(2x^2+y^2)-b(2x^2+y^2)$;
- g) $xy(x+6)+xz(x+6)$; h) $x^2(x-6)+7x(x-6)$;
- i) $x^3(x+8)+x^2(x+8)$; j) $2x^2(2x+7)-8x(2x+7)$;
- k) $6a(x+y)+9b(x+y)$; l) $12a(x+y)-18b(x+y)$;
- m) $45a(x-1)-81b(x-1)$; n) $21x^2(x-4)+49x(x-4)$;
- o) $15a(x+2)-30b(x+2)$; p) $18x^2(x+5)-36x(x+5)$;
- q) $2x^3(3x+1)-12x^2(3x+1)$; r) $12ax(x-9)-24bx(x-9)$.

4. Scoateți factorul comun:

- a) $6a^2x^3 - 9a^3x^2 + 12ax$; b) $16x^2y - 24xy^2 - 20x^2y^2$;
- c) $25ax^3 - 100bx^2 + 75cx$; d) $7\sqrt{2}x^4 - 21\sqrt{2}x^3 + 49\sqrt{2}x$;
- e) $\sqrt{50}x^4 - \sqrt{32}x^3 - \sqrt{72}x^2$; f) $\sqrt{60}xy - \sqrt{40}x^2y + \sqrt{80}xy^2$;
- g) $\frac{1}{20}x^2 - \frac{8}{45}x^3 + \frac{7}{25}x^4$; h) $\frac{8}{7}x^3 - \frac{16}{5}x^4 + \frac{64}{9}x^2$;
- i) $72x^2yz - 45xy^2z - 36xyz^2$; j) $45x^2y^2z - 75xy^2z^2 + 15x^2yz^2$.

5. Scoateți factorul comun:

- a) $8x(2x+3) - 16(2x+3)$; b) $12(x-4) + 6x(x-4)$;
- c) $27(x-6) + 9x(x-6)$; d) $4x(7x-5) - 6(7x-5)$;
- e) $21x(4x-8) + 14(4x-8)$; f) $25(3x+1) - 50x(3x+1)$;
- g) $x^2(2x-6) - 4x(2x-6)$; h) $2x^3(6x+12) + 8x(6x+12)$.

6. Scoateți factorul comun:

- a) $(x+2)(x-5) + (x+8)(x-5)$;
- b) $(4x+3)(x+2) + (2x+3)(x+2)$;
- c) $(5x+3)(2x-1) + (5x+7)(2x-1)$;
- d) $(9x+7)(4x-8) - (3x+1)(4x-8)$;

- e) $(8x+7)(3x+9)-(3x+2)(3x+9)$;
f) $(10x+16)(2x+6)-(2x+6)(3x+2)$;
g) $(2x+4)(4x-12)+(4x-12)(x+5)$;
h) $(9x+6)(7x+49)-(7x+49)(3x+4)$.

◆ Metoda descompunerii diferenței de pătrate în produsul sumei cu diferența termenilor:

$$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b).$$

7. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

a) $x^2 - 49$;	b) $16 - x^2$;	c) $x^2 - 9$;
d) $100 - x^2$;	e) $x^2 - 25$;	f) $1 - x^2$;
g) $x^2 - 81$;	h) $36 - x^2$;	i) $x^2 - 144$;
j) $4 - x^2$;	k) $x^2 - 625$;	l) $169 - x^2$;
m) $x^2 - 400$;	n) $900 - x^2$;	o) $x^2 - 121$;
p) $324 - x^2$;	q) $x^2 - 256$;	r) $676 - x^2$.

8. Descompuneți în factori :

a) $4x^2 - 25$;	b) $9x^2 - 16$;	c) $25x^2 - 36$;
d) $81x^2 - y^2$;	e) $121x^2 - 225$;	f) $\frac{1}{9}x^2 - 49$;
g) $\frac{4}{9}x^2 - 36$;	h) $169x^2 - \frac{4}{25}$;	i) $x^2 - 144$;
j) $x^4 - 81$;	k) $256x^4 - 1$;	l) $64x^6 - 25$;
m) $625 - x^4$;	n) $5x^2 - 1$;	o) $3x^2 - 4$;
p) $9x^2 - 5$;	q) $(2x-3)^2 - 4$;	r) $(2x+1)^2 - x^2$.

9. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

a) $25x^2 - 16y^2$;	b) $16x^2 - 49$;	c) $4x^2 - y^2$;
d) $4 - 81x^2$;	e) $49x^2 - 100$;	f) $100x^2 - 169$;
g) $144x^2 - 121$;	h) $81x^2 - 36y^2$;	i) $625x^2 - 324$;

$$j) x^2 - \frac{1}{100};$$

$$k) x^2 - \frac{4}{49};$$

$$l) x^2 - \frac{36}{25};$$

$$m) 9x^2 - \frac{1}{4};$$

$$n) 16x^2 - \frac{1}{81};$$

$$o) 9x^2 - \frac{25}{36};$$

$$p) \frac{x^2}{25} - \frac{y^2}{16};$$

$$q) \frac{x^2}{36} - \frac{y^2}{9};$$

$$r) \frac{x^2}{100} - \frac{y^2}{49}.$$

10. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

$$a) (x+3)^2 - 49;$$

$$b) (x-4)^2 - 25;$$

$$c) (2x+5)^2 - 9;$$

$$d) (5x+1)^2 - 4x^2;$$

$$e) (3x-6)^2 - 49x^2;$$

$$f) (2x-1)^2 - 36x^2;$$

$$g) 16x^2 - (3x+2)^2;$$

$$h) 25x^2 - (2x-1)^2;$$

$$i) 81x^2 - (x-5)^2;$$

$$j) (3x-1)^2 - \frac{x^2}{4};$$

$$k) (3x+2)^2 - \frac{x^2}{25};$$

$$l) (2x-1)^2 - \frac{x^2}{81}.$$

11. Descompuneți în factori:

$$a) (3x+7)^2 - (x+5)^2;$$

$$b) (2x-1)^2 - (x+3)^2;$$

$$c) (3x+1)^2 - (x+9)^2;$$

$$d) (5x+2)^2 - (2x-5)^2;$$

$$e) (7x+9)^2 - (3x-2)^2;$$

$$f) (8x-2)^2 - (3x+1)^2;$$

$$g) (9x-4)^2 - (3x-2)^2;$$

$$h) (10x+1)^2 - (6x+5)^2;$$

$$i) 4(x+1)^2 - 9(x-1)^2;$$

$$j) 16(2x+5)^2 - 9(3x-4)^2.$$

◆ Metoda restrângerii păratului unei sume sau diferențe de doi termeni:

$$a^2 + 2ab + b^2 = (a+b)^2$$

$$a^2 - 2ab + b^2 = (a-b)^2.$$

12. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

a) $a^2 + 12a + 36$;

c) $a^2 + 18a + 81$;

e) $a^2 - 2a + 1$;

g) $a^2 - 40a + 400$;

i) $a^2 - 4a + 4$;

k) $a^2 - 8a + 16$;

m) $a^2 - 26a + 169$;

b) $a^2 - 16a + 64$;

d) $a^2 - 20a + 100$;

f) $a^2 - 28a + 196$;

h) $a^2 + 6a + 9$;

j) $a^2 + 24a + 144$;

l) $a^2 + 10a + 25$;

n) $a^2 - 14a + 49$.

13. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

a) $4a^2 + 4a + 1$;

c) $9a^2 - 12a + 4$;

e) $16a^2 + 8a + 1$;

g) $4a^2 - 20a + 25$;

i) $49a^2 + 42a + 9$;

k) $25a^2 - 30a + 9$;

m) $49a^2 + 84a + 36$;

o) $25a^2 - 10a + 1$;

b) $4a^2 - 12a + 9$;

d) $9a^2 + 6a + 1$;

f) $25a^2 - 20a + 4$;

h) $36a^2 + 12a + 1$;

j) $9a^2 - 42a + 49$;

l) $36a^2 + 60a + 25$;

n) $25a^2 - 70a + 49$;

p) $36a^2 + 24a + 4$.

14. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

a) $a^2 + 2a\sqrt{2} + 2$;

c) $a^2 - 4a\sqrt{2} + 8$;

e) $4a^2 + 4a\sqrt{3} + 3$;

g) $3a^2 + 2\sqrt{21}a + 7$;

i) $11a^2 - 6\sqrt{11}a + 9$;

b) $a^2 - 2a\sqrt{7} + 7$;

d) $a^2 - 6a\sqrt{3} + 27$;

f) $9a^2 + 6a\sqrt{5} + 5$;

h) $2a^2 - 2\sqrt{10}a + 5$;

j) $7a^2 + 8\sqrt{7}a + 16$.

15. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

a) $a^2 - a + \frac{1}{4}$;

c) $a^2 + \frac{2}{5}a + \frac{1}{25}$;

b) $\frac{1}{9}a^2 + \frac{2}{3}a + 1$;

d) $a^2 - \frac{3}{4}a + \frac{9}{64}$;

$$e) a^2 - \frac{6}{7}a + \frac{9}{49};$$

$$g) \frac{49}{4}a^2 - 21a + 9;$$

$$i) \frac{16}{9}a^2 - 8a + 9;$$

$$f) \frac{25}{36}a^2 + \frac{5}{3}a + 1;$$

$$h) \frac{9}{25}a^2 - 6a + 25;$$

$$j) \frac{1}{36}a^2 + \frac{1}{6}a + \frac{1}{4}.$$

Metode combinate de descompunere în factori

16. Descompuneți în factori:

$$a) ax + 7x + ay + 7y;$$

$$c) x^2 + xy - 5x - 5y;$$

$$e) 8x + 16 - x^2 - 2x;$$

$$g) 3ax + 5a + 3bx + 5b;$$

$$i) 2x^2 + 10x + 2ax + 10a;$$

$$b) 6x + 6y - ax - ay;$$

$$d) 7x + 21 + x^2 + 3x;$$

$$f) 5x - 20 - x^2 + 4x;$$

$$h) x^2 - 6x + xy - 6y;$$

$$j) 3x^2 - 2x + 3ax - 2a.$$

17. Descompuneți în factori:

$$a) x^2 + 5x + 6;$$

$$c) x^2 + 8x + 7;$$

$$e) x^2 + 7x + 12;$$

$$g) x^2 + 11x + 30;$$

$$i) x^2 + 9x + 8;$$

$$k) x^2 + 9x + 14;$$

$$m) x^2 + 15x + 56;$$

$$o) x^2 + 14x + 48;$$

$$q) x^2 + 16x + 63;$$

$$b) x^2 + 5x + 4;$$

$$d) x^2 + 6x + 8;$$

$$f) x^2 + 7x + 10;$$

$$h) x^2 + 11x + 18;$$

$$j) x^2 + 11x + 10;$$

$$l) x^2 + 12x + 27;$$

$$n) x^2 + 13x + 36;$$

$$p) x^2 + 17x + 72;$$

$$r) x^2 + 13x + 42.$$

18. Să se descompună în factori :

$$a) x^2 + 4x + 3;$$

$$d) x^2 + 8x + 15;$$

$$g) x^2 - 6x + 5;$$

$$j) x^2 - 10x + 21;$$

$$m) 3x^2 - 5x + 2;$$

$$b) x^2 + 5x + 6;$$

$$e) x^2 + 9x + 14;$$

$$h) x^2 - 7x + 12;$$

$$k) x^2 - 9x + 20;$$

$$n) 2x^2 + 7x + 5;$$

$$c) x^2 + 7x + 6;$$

$$f) x^2 + 11x + 10;$$

$$i) x^2 - 9x + 8;$$

$$l) x^2 - 12x + 32;$$

$$o) 4x^2 + 5x + 1;$$

- p) $2x^2 + 6x + 4$;   q) $5x^2 - 7x + 2$;   r) $4x^2 - 10x - 6$;
 s) $5x^2 + 3x - 2$;   t) $6x^2 - 4x - 2$;   u) $3x^2 + x - 2$;
 v) $4x^2 - x - 3$;   w) $14x^2 + 5x - 9$;   z) $7x^2 - 3x - 4$.

19. Descompuneți în factori:

- a) $x^2 - 12x + 35$;
 c) $x^2 - 8x + 15$;
 e) $x^2 + 11x - 12$;
 g) $x^2 + 9x - 10$;
 i) $x^2 + 5x - 24$;
 k) $x^2 + 3x - 10$;
 m) $x^2 + 8x - 9$;
 o) $x^2 - 3x - 4$;
 q) $x^2 - 5x - 14$;
 b) $x^2 - 11x + 24$;
 d) $x^2 - 14x + 48$;
 f) $x^2 + 8x - 33$;
 h) $x^2 + x - 72$;
 j) $x^2 + 7x - 18$;
 l) $x^2 - 11x + 28$;
 n) $x^2 - 6x - 7$;
 p) $x^2 - 2x - 63$;
 r) $x^2 + 11x - 42$.

20. Demonstrați că numărul $(x^2 + 5x)(x^2 + 5x + 8) + 16$ este pătrat perfect, oricare ar fi numărul real x .

21. Demonstrați că numărul $(x^2 + 3x)(x^2 + 3x + 10) + 25$ este pătrat perfect, oricare ar fi numărul real x .

22. Demonstrați că numărul $(x^2 + 7x)(x^2 + 7x + 6) + 9$ este pătrat perfect, oricare ar fi numărul real x .

23. Demonstrați că numărul $(x+2)^2 + 14(x+2) + 49$ este pătrat perfect, oricare ar fi numărul real x .

24. Descompuneți în factori:

- a) $x^2(x^2 - 25) - 4(x^2 - 25)$;
 b) $49x^2(x^2 - 8x + 15) - 16(x^2 - 8x + 15)$;

- c) $4x^2(x^2 + 5x + 4) - 25(x^2 + 5x + 4)$;
d) $25x^2(x^2 - 9x + 14) - 9(x^2 - 9x + 14)$;
e) $49x^2(x^2 + 7x + 6) - 100(x^2 + 7x + 6)$;
f) $4x^2(x^2 - 25) + 12x(x^2 - 25) + 9(x^2 - 25)$;
g) $x^2(x^2 - 9) + 6x(x^2 - 9) + 8(x^2 - 9)$;
h) $x^2(x^2 - 16) + 5x(x^2 - 16) + 6(x^2 - 16)$;
i) $x^2(x^2 - 4) + 3x(x^2 - 4) + 2(x^2 - 4)$;
j) $x^2(x^2 - 36) - 49(x^2 - 36)$;
k) $x^4(x^4 - 16) - 81(x^4 - 16)$.

25. Descompuneti în factori, folosind metodele învățate:

- a) $x^4 - 5x^2 + 4$;   b) $x^4 - 3x^2 - 4$;   c) $x^3 - x^2 - 4x + 4$;
d) $x^4 - 1$;   e) $x^4 + x^2 + 1$;   f) $81x^4 - 16$.

26. Să se determine numerele reale x și y știind că:

$$x^2 + y^2 + 12x - 6y + 45 = 0$$

27. Fie $E(x) = 3x^4 + 30x^2 - 60$, $x \in \mathbb{R}$. Aflați cea mai mică valoare a lui $E(x)$.

28. Arătați că următoarele inegalități sunt adevărate, oricare ar fi numărul real x :

- a) $x^2 + 49 \geq 14x$;   b) $x^2 + 25 \geq 10x$;
c) $x^2 + 16 \geq -8x$;   d) $9x^2 + 25 \geq -30x$;
e) $4x^2 + 1 \geq -4x$;   f) $49x^2 + 9 \geq -42x$.

29. Determinați numerele reale x, y, z pentru care este adevărată relația:

- a) $\sqrt{x^2 - 10x + 25} + \sqrt{9y^2 + 12y + 4} + \sqrt{4z^2 - 24z + 36} \leq 0$;
b) $\sqrt{9x^2 + 6x + 1} + \sqrt{16y^2 - 8y + 1} + \sqrt{25z^2 + 20z + 4} \leq 0$;

activități de învățare

PE Înțelegere *

1. Efectuați:

a) $-4 \cdot (-5x)$;
 d) $11x^2y \cdot (-3xy)$;
 g) $\sqrt{3}x \cdot (-\sqrt{12}xy)$;

b) $-3x^2 \cdot (-7x^3)$;
 e) $-8x^2 \cdot (-9y)$;
 h) $2\sqrt{5}x^2 \cdot (-\sqrt{5}xy)$;

c) $-2ab \cdot (-4ab^2)$;
 f) $x^2y^2 \cdot (-2yz^2)$;
 i) $\frac{1}{2}xy \cdot 1\frac{1}{3}x^2y^2$.

2. Efectuați calculele:

a) $\frac{3}{7}x^2 \cdot 2\frac{1}{3}xy \cdot (-2xy^2)$;

b) $\frac{2}{5}xy^2 \cdot \left(-2\frac{1}{2}x^3y\right) \cdot (-3xy^2)$;

c) $-1\frac{4}{7}x \cdot \left(-\frac{4}{7}x^2\right) \cdot (-5x^3)$;

d) $\sqrt{3}x^3y^2 \cdot (-\sqrt{6}x^2y) \cdot (-\sqrt{2}xy^3)$;

e) $-\frac{1}{5}x \cdot (10xy + 15x^2)$;

f) $\sqrt{3}xy \cdot (\sqrt{12}xy - \sqrt{27}x^2y^2)$.

3. Calculați:

a) $(2x + 3)(x - 5)$;

b) $(4x - 5y)(2x + 3y)$;

c) $(2x - y)(3x^2 + 2y)$;

d) $(x - 3y)(2x + 5y)$;

e) $(\sqrt{3}x - \sqrt{2})(\sqrt{2}x + \sqrt{3})$;

f) $(\sqrt{3}x - 1)(2\sqrt{3}x + 4)$;

g) $(\sqrt{5}x - y)(x - \sqrt{5}y)$;

h) $(\sqrt{5}x - \sqrt{3}y)(\sqrt{5}x + 2\sqrt{3}y)$.

4. Efectuați calculele (știind că $a, b, x, y, z \in \mathbb{R}^*$):

a) $(-72x^3y^2) : (-8x^2y)$;

b) $(-63x^2y^2z^2) : (-9xy^2)$;

c) $54a^3b^3 : (-6a^2b)$;

d) $-35x^3yz^2 : (-7x^2yz)$;

e) $\left(\frac{2}{3}ab^2\right) : \left(\frac{1}{3}ab\right)$;

f) $\sqrt{27}x^5 : (-\sqrt{3}x^3)$;

g) $\left(-1\frac{1}{2}a^3b^3\right) : \left(-1\frac{1}{3}a^3b^2\right)$;

h) $42x^3y^2 : (-7x^2y^2)$.

PE Aplicare și exercitare **

5. Efectuați ($x, y \in \mathbb{R}^*$):

a) $(-2x)^3$;

b) $\left(-\frac{3}{2}xy\right)^2$;

c) $\left(-1\frac{1}{2}x^2y\right)^2$;

d) $(-\sqrt{3}x^2)^3$;

e) $(-2\sqrt{2}ab)^2$;

f) $(-5a^2b)^4$;

g) $(-2x)^4 : (-4x^2)$;

h) $(-6x^2y^2)^3 : (-3xy)^2$.

6. Efectuați ($x, y \in \mathbb{R}^*$):

a) $(12x^3y^2)^2 : (-3xy)^4 \cdot \left(-\frac{1}{4}y\right)$;

b) $\left[(-2xy)^2\right]^3 : (-4x^2)^2$;

c) $18x^4y^3 \cdot \left(-\frac{1}{3}xy\right)^2 : (-4x^5y^2)$;

e) $(-24x^5 + 72x^4 - 48x^3) : (-2x)^3$;

d) $\left[\left(6x^2y^2\right)^2 : (-9x^4y^4)\right]^{-1}$;

f) $(50x^5 - 75x^4) : (-5x^2)^2$.

PE Aprofundare și performanță ***

7. Știind că $2x - 5y + 6 = 0$, calculați produsul:

$$P = (5 + 2x - 5y) \cdot (5 + 2x - 5y)^2 \cdot \dots \cdot (5 + 2x - 5y)^{2014}.$$

8. Fie $r \in \mathbb{R}$ cu proprietatea că r^5 și r^3 sunt numere raționale. Arătați că în acest caz $r \in \mathbb{Q}$.

9. Fie a, b, c trei numere reale cu proprietatea că $3a + b + c = 0$. Arătați că $a^2 + ab + ac \leq 0$.

PE-PP

3. Ordinea efectuării operațiilor algebrice

Cu expresiile algebrice efectuăm următoarele operații:

- de ordinul I (adunarea și scăderea);
- de ordinul al II-lea (înmulțirea și împărțirea);
- de ordinul al III-lea (ridicarea la putere).

Calculul cu expresiile algebrice se face respectând următoarele reguli:

- când avem doar operații de același ordin, se efectuează în ordinea în care sunt scrise;
- când avem operații de ordine diferite, se efectuează mai întâi operațiile de ordinul al III-lea, apoi cele de ordinul al II-lea și, în final, cele de ordinul I;
- în rezolvarea exercițiilor în care apar paranteze, efectuăm operațiile din parantezele rotunde, apoi din cele pătrate și, în final, pe cele dintre accolade.

Exerciții rezolvate:

1. Efectuați calculele respectând ordinea efectuării operațiilor și desfacerea parantezelor:

$$y(4x - 3y) + (x - y)[5x - 3(x + y)].$$

Soluție:

$$\begin{aligned} & 4xy - 3y^2 + (x - y)(5x - 3x - 3y) = \\ & = 4xy - 3y^2 + (x - y)(2x - 3y) = \\ & = 4xy - 3y^2 + x(2x - 3y) - y(2x - 3y) = \\ & = 4xy - \cancel{3y^2} + 2x^2 - 3xy - 2xy + \cancel{3y^2} = \\ & = 2x^2 - xy. \end{aligned}$$

2. Efectuați calculele: $[(x + 2)(x + 3) - 2(x^2 + 3)] : x$.

Soluție:

$$\begin{aligned} & [x(x + 3) + 2(x + 3) - 2x^2 - 6] : x = \\ & = (x^2 + 3x + 2x + 6 - 2x^2 - 6) : x = \\ & = (-x^2 + 5x) : x = -x + 5. \end{aligned}$$

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Efectuați calculele:

- $8x^2 : 4x + x - 7x + 4x^2 : x;$
- $5a^3 : a^2 + a^2 - a - 4a^3 : 4a - 3a - a;$
- $2(5x^2 - 3) - 4(x^2 - 1);$
- $(x + 7)(2x - 1) - (\sqrt{2}x)^2.$

2. Calculați:

- $(21x^3 - 14x^2 + 7x) : (-7x) + (x - 1)(x + 2);$
- $3(x - 1)(x + 4) - 2(x^2 - 5);$
- $(15x^5 - 10x^4 - 25x^3) : (-5x^3) + (2x + 1)(x - 4);$
- $(x + 5)(6x - 1) + 24x^4 : (-4x^2).$

PE Aplicare și exersare **

3. Efectuați calculele:

- $(3x + 1)(4x - 5) - (6x - 11)(2x + 5);$
- $2x[(-2x)^2 - (x + 2)(x - 3)] - 5x(x^2 - 3);$
- $(x + 1)[3(x + 2) - 2(x - 1)] - 4(x + 2);$
- $(x - 2)[4(x + 5) - 3(x + 6)] - x(x - 4).$

4. Calculați:

- $4(2x^3 - 3x^2 - 3x + 1) - 2x(x^2 - 3x + 4) - 5(4x^3 - 6x^2 + 6x);$
- $2\left(\frac{\sqrt{7}}{\sqrt{7}-\sqrt{5}}x \cdot \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{7}-\sqrt{5}}x\right) + [(2x-9)^9]^4 : [(9-2x)^7]^5.$

5. Efectuați:

- $\frac{1}{7-\sqrt{3}}x^2 + 3 \cdot \left[\frac{1}{7-\sqrt{3}}x^2 + 3(1-x) \right] - 3x;$
- $[(3y-x)^{m+3} - (3y-x)^{m+2}] : (3y-x)^{m+2} - (3y-x-1).$

PE Aprofundare și performanță ***

6. Calculați:

- $(4a - 2b + 5)^{133} + (-4a + 2b - 5)^{133};$
- $(3a^2 - 6a + 15)^{2016} + 27^{672}(2a - a^2 - 5)^{2016}.$

7. Aria unui dreptunghi este egală cu $2xy^2(x + 4y)$, $x, y > 0$. Dacă lungimea sa este $y(x + 4y)$, aflați perimetrul său.

8. Un trapez are baza mare $3a + c$, baza mică $2c + 3b$, unde $a + b + c = 12$, $a, b, c > 0$, reprezintă înălțimea acestui trapez. Determinați aria sa.

Test de autoevaluare

• Se acordă 1 punct din oficiu. Timp de lucru 50 de minute.

I. Completați spațiile punctate astfel încât să obțineți propoziții adevărate. (3 puncte)

(0,5p) 1. Rezultatul calculului: $3(-x + 2y) - 2(x + 3y)$ este .....

(0,5p) 2. Rezultatul calculului: $3x(x + 1) + (x - 1)(x - 2)$ este .....

(0,5p) 3. Efectuând calculele: $(-\sqrt{2}x)^2 - 2(x + 1)(x - 2)$, obținem .....

(0,5p) 4. Efectuând calculele: $(x + 5)[3(x - 2) - 2(x - 3)]$, obținem .....

(0,5p) 5. După efectuarea calculelor $[(x + 2)(2x - 5) - x(2x - 1)] \cdot (-3x^2)$, obținem .....

(0,5p) 6. După efectuarea calculelor: $3(x^2 - 2xy - y^2) + 2(x^2 + 3xy + 2y^2) - (5x^2 + y^2)$, obținem .....

II. Încercuiți răspunsul corect. (2 puncte)

(0,5p) 1. Rezultatul calculului $3x + [x(x + 5) - 2x^2] : x$ este:

- A. $4x + 5$ B. $6x + 5$ C. $3x + 5$ D. $2x + 5$

(0,5p) 2. Rezultatul calculului $2x + 3y - [5(x + y) - 3(x - y)] + 7y$ este:

- A. $2x + y$ B. $2x$ C. $2y + x$ D. $2y$

(0,5p) 3. Rezultatul calculului $(2x + 1)(3x - 2) - (6x^4 - 2x^3 + 3x^2) : x^2$ este:

- A. $x + 5$ B. $x - 5$ C. $-x - 5$ D. $2x + 5$

(0,5p) 4. Rezultatul calculului $-x + 2x - 3x + 4x - \dots - 49x + 50x$ este:

- A. $-x$ B. x C. $25x$ D. $-25x$

III. Scrieți rezolvările complete. (4 puncte)

(1p) 1. Aria unui dreptunghi este egală cu $2xy^2(x + 4y)$, unde $x, y \in \mathbb{R}_+^*$, iar lungimea unei laturi este egală cu $y(x + 4y)$. Aflați perimetrul dreptunghiului.

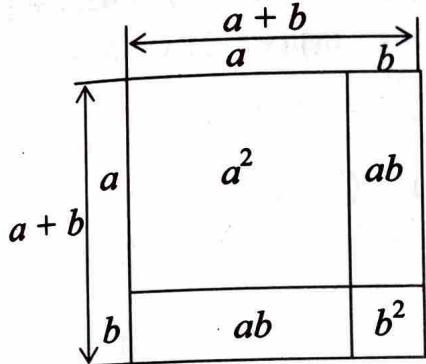
(1p) 2. Efectuați calculele: $[3(x - 2) - 2(x - 1)] \cdot [x(x + 3) - x(x + 2) + 5]$.

(1p) 3. Efectuați calculele: $(3x + 2)(x - 1) - (3x^4 - x^3 + 5x^2) : x^2$.

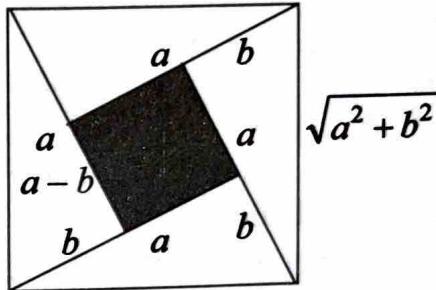
(1p) 4. Calculați: $x^{2014} - 1 - (x - 1)(x^{2013} + x^{2012} + x^{2011} + \dots + x + 1)$.

4. Formule de calcul prescurtat

4.1. PĂTRATUL SUMEI (DIFERENȚEI) A DOI TERMENI

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

Exemple:

$$(2x+3)^2 = (2x)^2 + 2 \cdot 2x \cdot 3 + 3^2 = 4x^2 + 12x + 9;$$

$$(2x-3)^2 = (2x)^2 - 2 \cdot 2x \cdot 3 + 3^2 = 4x^2 - 12x + 9.$$

activități de învățare

PE Înțelegere *

1. Folosind formula pentru pătratul sumei sau diferenței a doi termeni, calculați:

A. a) $(x+1)^2$;	b) $(x+5)^2$;	c) $(2x+3)^2$;	d) $(2a+1)^2$;
e) $(3a+4)^2$;	f) $(x+\sqrt{3})^2$;	g) $(\sqrt{2}x+3)^2$;	h) $(\sqrt{2}x+5)^2$;
i) $\left(\frac{1}{2}x+2\right)^2$;	j) $\left(\frac{2}{3}x+\frac{1}{3}\right)^2$;	k) $\left(\frac{2}{3}x+\frac{3}{4}y\right)^2$;	l) $\left(\frac{2}{5}x+\frac{5}{4}\right)^2$.
B. a) $(x-2)^2$;	b) $(x-4)^2$;	c) $(2x-1)^2$;	d) $(3x-2)^2$;
e) $(a-2b)^2$;	f) $(\sqrt{3}x-2)^2$;	g) $(4x-3)^2$;	h) $(\sqrt{5}x-\sqrt{2})^2$;
i) $\left(\frac{1}{2}x-1\right)^2$;	j) $\left(\frac{5}{2}x-1\right)^2$;	k) $\left(\frac{2}{5}-\frac{5}{4}y\right)^2$;	l) $\left(\frac{2}{7}x-\frac{7}{4}\right)^2$.

2. Completați spațiile punctate cu expresiile corespunzătoare obținerii unor afirmații adevărate:

- a) $(3x+1)^2 = 9x^2 + \dots + \dots$;
 c) $(2x+5)^2 = 4x^2 + \dots + \dots$;
 e) $(x+10)^2 = \dots^2 + 20x + \dots$;

- b) $(x+4)^2 = \dots^2 + \dots + 16$;
 d) $(5x-6)^2 = \dots^2 - \dots + 36$;
 f) $(\dots+3)^2 = 25x^2 + \dots + \dots$

PE Aplicare și exersare **

3. Efectuați calculele:

- a) $(x+2)^2 + (x-1)^2$;   b) $(x+3)^2 + (2x+1)^2$;   c) $(x-\sqrt{2})^2 - (\sqrt{2}x+1)^2$;
 d) $(\sqrt{3}+x)^2 - (\sqrt{3}x+2)^2$;   e) $2(x+\sqrt{2})^2 - (\sqrt{2}x+1)^2$;   f) $(2x-1)^2 - 4x(x+1)$;
 g) $(x-3)^2 - x(x-5)$;   h) $(x-5)^2 - x(x+17)$;   i) $(x+2)(x+3) - (x+1)^2$;
 j) $(x\sqrt{2}-\sqrt{3})^2 - 2x(x+3)$;   k) $(\sqrt{3}x+2)^2 - 3x(x+\sqrt{3})$;
 l) $(x-\sqrt{5})^2 - \sqrt{5}(2x+\sqrt{5})$;   m) $(4x-3)^2 - (3x+2)^2 - 7x(x-1)$;
 n) $(3x+4)^2 - 5(x-3)^2 - 4x(x+3)$.

4. Efectuați calculele:

- a) $(2x-1)^2 - 4(x+3)^2$;   b) $(x-5)^2 + (x+1)^2 - 2(x-2)^2$;
 c) $(3x+1)^2 - 2(2x-3) - 2(9x-7)$;   d) $(\sqrt{2}x-\sqrt{3})^2 + (\sqrt{3}x+\sqrt{2})^2$;
 e) $(2x+3)^2 + 5(x-1)^2 - (3x+1)^2$;   f) $(4x-3)^2 + (3x+2)^2 - (5x-4)^2$.

5. Calculați cât mai rapid:

- a) 27^2 ;   b) 201^2 ;   c) 99^2 ;   d) 52^2 .

6. Comparați numerele:

- a) $\sqrt{12} + \sqrt{13}$ cu $\sqrt{11} + \sqrt{14}$;
 b) $4 - \sqrt{14}$ cu $3\sqrt{2} - 2\sqrt{3}$;
 c) $4 + \sqrt{7}$ cu $\sqrt{8} + \sqrt{12}$;
 d) $10\sqrt{2} - 7$ cu $5\sqrt{3} - 2$.

PE Aprofundare și performanță ***

7. Arătați că numărul $a = \overline{x3}^2 - 49$ este divizibil cu 20, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

8. a) Calculați $(x+2)^2 - (x-1)^2$.

b) Arătați că există $a \in \mathbb{N}$, astfel încât $(a+2)^2 - (a-1)^2 = 33$.

c) Arătați că numărul $p = (n+2)^2 - (n-1)^2$ este un număr natural impar multiplu de 3 pentru oricare $n \in \mathbb{N}$.

9. a) Calculați $(x-1)^2 - x^2 - (x+1)^2 + (x+2)^2$.

b) Folosind observațiile de la punctul a), calculați:

$$90^2 - 91^2 - 92^2 + 93^2 + 900^2 - 901^2 - 902^2 + 903^2$$

10. Determinați valoarea minimă pentru fiecare dintre expresiile:

a) $E(x) = x^2 - 4x + 11$;

b) $E(x) = (x^2 + x)(x^2 + x - 2) + 5$;

c) $E(x) = (3x-1)(3x+3) + 6$;

d) $E(x) = (2x-5)(2x+1)$.

11. Fie $x, y \in \mathbb{R}$, $y = x+3 > 3$. Arătați că $E \in \mathbb{N}$, unde:

$$E = \sqrt{x^2 + 6x + 9 + 3y^2} - \sqrt{3x^2 + y^2 - 6y + 9}.$$

12. a) Dacă $x + \frac{1}{x} = 6$, calculați $x - \frac{1}{x}$.

b) Dacă $x - \frac{1}{x} = 4$, calculați ...

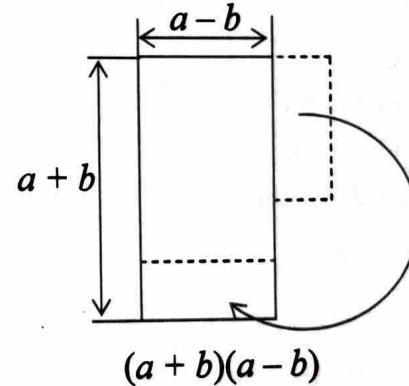
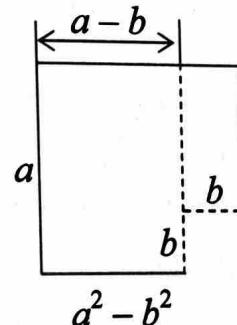
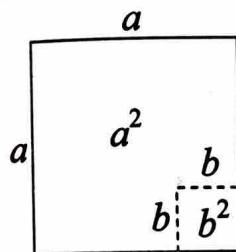
- 13.** a) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$ și $x^2 + y^2 = 38$, iar $x + y = 8$, calculați $x - y$.
 b) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$, $x^2 + y^2 = 305$ și $x - y = 9$, atunci determinați valorile lui x și y .
 c) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$, $x^2 + y^2 = 290$ și $xy = 143$, determinați valorile lui x și y .
 d) Fie $x, y \in \mathbb{R}_+$ pentru care $x^2 + y^2 = 48$ și $x + y = 2\sqrt{15}$. Determinați valoarea numărului real $x - y$.

14. Diferența a două numere reale pozitive este 3, iar produsul lor este 4. Aflați numerele.

15. Arătați că triunghiul care are laturile de lungimi $3x + 9$, $4x + 12$ și $5x + 15$, $x \in \mathbb{R}_+$, este dreptunghic.

4.2. PRODUSUL SUMEI CU DIFERENȚA

$$(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$$

Exemple:

a) $(2x-3)(2x+3) = 4x^2 - 9$;   b) $(\sqrt{2}a - \sqrt{3}b)(\sqrt{2}a + \sqrt{3}b) = 2a^2 - 3b^2$.

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Efectuați:

- A. a) $(x+7)(x-7)$;
 d) $(3a-b)(3a+b)$;
 g) $(\sqrt{2}x-1)(\sqrt{2}x+1)$;
 i) $(y+2\sqrt{2})(y-2\sqrt{2})$;
 B. a) $\left(\frac{1}{3}x-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{1}{3}x+\frac{1}{2}\right)$;
 c) $\left(\frac{7}{5}x+\frac{3}{4}y\right)\left(\frac{7}{5}x-\frac{3}{4}y\right)$;
 e) $\left(3\sqrt{2}x+\frac{1}{7}\right)\left(3\sqrt{2}x-\frac{1}{7}\right)$;

- b) $(2x+1)(2x-1)$;
 e) $(2x+3y)(2x-3y)$;
 h) $(\sqrt{3}x+\sqrt{5})(\sqrt{3}x-\sqrt{5})$;
 j) $(a+\sqrt{5}b)(a-\sqrt{5}b)$.
 b) $\left(\frac{2}{3}a-1\right)\left(\frac{2}{3}a+1\right)$;
 d) $\left(\frac{1}{5}x-\frac{2}{3}y\right)\left(\frac{1}{5}x+\frac{2}{3}y\right)$;
 f) $\left(\sqrt{2}x-\frac{1}{\sqrt{2}}y\right)\left(\sqrt{2}x+\frac{1}{\sqrt{2}}y\right)$.

2. Efectuați:

- a) $(3\sqrt{2} - x)(3\sqrt{2} + x) - (3x - 2\sqrt{2})(3x + 2\sqrt{2}) + (\sqrt{10}x - 1)(\sqrt{10}x + 1)$;
- b) $(\sqrt{2}x + \sqrt{7}y)(\sqrt{2}x - \sqrt{7}y)(2x^2 + 7y^2)(4x^4 + 49y^4)$;
- c) $(\sqrt{3} + x)(\sqrt{3} - x) \left[(x + \sqrt{3})^2 - 2\sqrt{3}x \right] \left[(x^2 + 3)^2 - 6x^2 \right]$;
- d) $\left[y + (2 - \sqrt{3}) \right] \left[y + (2 + \sqrt{3}) \right] + \left[(\sqrt{5} + 2) + y \right] \left[(\sqrt{5} - 2) - y \right]$.

PE Aplicare și exersare ****3. Efectuați cât mai rapid:**

- a) $97 \cdot 103$;   b) $999 \cdot 1001$;   c) $123456^2 - 123457 \cdot 123455$;
- d) $\sqrt{\sqrt{7} - \sqrt{3}} \cdot \sqrt{\sqrt{7} + \sqrt{3}}$;   e) $\sqrt{-\sqrt{3} + 2} \cdot \sqrt{5 - 2\sqrt{6}} \cdot \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot \sqrt{2\sqrt{6} + 5}$;
- f) $\sqrt{110} \cdot \sqrt{11 + \sqrt{11}} \cdot \sqrt{\sqrt{22} + \sqrt{11 + \sqrt{11}}} \cdot \sqrt{\sqrt{22} - \sqrt{11 + \sqrt{11}}}$.

4. Efectuați calculele:

- a) $(x + 1)(x - 1)(x^2 + 1)(x^4 + 1)$;   b) $(x + 3)(x - 3)(x^2 + 9)$;
- c) $(x + 2)(x - 2)(x^2 + 4)(x^4 + 16)$;   d) $(a - b)(a + b)(a^2 + b^2)(a^4 + b^4)$.

- 5.** a) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$ și $x + y = 12$ și $x^2 - y^2 = 48$, determinați valorile lui x și y .
 b) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$, $x + y = 17$ și $x^2 - y^2 = 85$, determinați valorile lui x și y .
 c) Dacă $x, y \in \mathbb{R}_+$, $x - y = 6$ și $x^2 - y^2 = 132$, calculați valorile lui x și y .

PE Aprofundare și performanță *****6. Efectuați:**

- a) $(x + 3)(x - 3) - (x + 1)^2$;   b) $(x - 1)(x + 4) - (x - 2)(x + 2)$;
- c) $9(x + 1)(x - 1) - (3x + 1)^2$;   d) $(3x + 5)(3x - 5) + (5x + 6)^2 - (x + 5)(x - 5)$;
- e) $2(x + 5)^2 - 4(x + 2)(x - 2) + 2x(x - 3)$;   f) $(x - 5)(x + 5) + (x - 3)^2 - 2(x + 1)(x + 4)$;
- g) $(3x + 1)^2 - 5(x + 2)(x - 2) - 4(x - 1)^2$;   h) $(x + 2)^2 + (x - 1)^2 - 2(x + 4)(x - 4)$;
- i) $(3x + 7)^2 - (4x - 5)^2 + (8x - 5)(8x + 5) - (7x + 2)(7x - 2)$;
- j) $(3\sqrt{2} - x)(3\sqrt{2} + x) + (x - 5\sqrt{3})(x + 5\sqrt{3})$.

- 7.** Considerăm un dreptunghi având lungimea L și lățimea $l < L$. Știind că semiperimetru său este de 18 cm și că diferența ariilor patratelor construite pe lungime, respectiv lățime, este de 108 cm^2 , aflați aria dreptunghiului.

- 8.** Un trapez are lungimea bazei mari $B = 7 - 2\sqrt{3}$ cm și a bazei mici $b = 6 - 3\sqrt{3}$ cm. Știind că înălțimea sa este $h = 13 + 5\sqrt{3}$ cm, calculați aria sa.

PE-PP Supermate ****

- 9.** Arătați că dacă n este un număr natural impar, atunci există un număr natural k astfel încât $n = (k + 1)^2 - k^2$.

- 10.** Fie $a, b \in \mathbb{Q}_+$, astfel încât $\sqrt{a} + \sqrt{b} \in \mathbb{Q}$. Demonstrați că:

4.3. PĂTRATUL SUMEI A TREI TERMENI

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca$$

Exemple:

a) $(1+x+2y)^2 = 1^2 + x^2 + (2y)^2 + 2 \cdot 1 \cdot x + 2 \cdot x \cdot 2y + 2 \cdot 2y \cdot 1 =$
 $= 1 + x^2 + 4y^2 + 2x + 4xy + 4y;$

b) $(x-y-2)^2 = x^2 + (-y)^2 + (-2)^2 + 2 \cdot x \cdot (-y) + 2 \cdot (-y) \cdot (-2) + 2 \cdot (-2) \cdot x =$
 $= x^2 + y^2 + 4 - 2xy + 4y - 4x.$

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Efectuați:

a) $(x+y+2)^2;$
 d) $(x+2y+z)^2;$

b) $(x+2y+1)^2;$
 e) $(3a+2b+1)^2;$

c) $(2x+y+3)^2;$
 f) $(x+y+5)^2.$

2. Calculați:

a) $(x+y-1)^2;$
 d) $(3x-2y+1)^2;$
 g) $(\sqrt{2}x-\sqrt{3}y+1)^2;$

b) $(2x-y+3)^2;$
 e) $(x-3y-z)^2;$
 h) $(x-\sqrt{3}y-\sqrt{2})^2;$

c) $(x-2y+1)^2;$
 f) $(2a-3b-1)^2;$
 i) $(\sqrt{3}x-\sqrt{5}y-\sqrt{2}z)^2.$

PE Aplicare și exersare **

3. Calculați:

a) $(\sqrt{5}+\sqrt{3})^2 - (\sqrt{5}+\sqrt{3}-1)^2 - 2(\sqrt{3}+\sqrt{5});$ b) $(\sqrt{3}+\sqrt{2}+1)^2 - (\sqrt{2}+\sqrt{3}-1)^2;$
 c) $(\sqrt{7}-\sqrt{5}-1)^2 + (\sqrt{5}-1)^2 + (\sqrt{7}+1)^2;$ d) $(\sqrt{6}-\sqrt{5}+\sqrt{15})^2 - (\sqrt{10}-\sqrt{3}-1)^2.$

4. Efectuați calculele:

a) $(x^2+x+1)^2 - x^2(x+2)(x-2);$
 c) $(x^2-x+2)^2 - 2x(x+1)^2;$
 e) $x^2(x-2)^2 - (x^2+x-2)^2;$

b) $(x^2+2x+3)^2 - 2x(x-1)^2;$
 d) $(x^2+x-1)^2 - 2x(x+3)(x-3);$
 f) $2x(x+2)^2 - (x^2-x-1)^2.$

5. Efectuați:

a) $(m+n+7)^2 - 2m(n+7) - (n+7)^2;$
 b) $(z^2-z+8)(z^2-z-8) - (z^2-z-8)^2;$
 c) $(p+q+1+r)(p+q+1-r) + r^2 - (p+q)^2 - 2(p+q);$
 d) $(8x^2+x-3)^2 + 6x(8x+1) - (8x^2+x)^2.$

PE Aprofundare și performanță ***

6. Calculați:

a) $x+y+z,$ știind că $x, y, z \in \mathbb{R}_+$ și $x^2 + y^2 + z^2 = 216$ și $xy + yz + zx = 230;$
 b) $x+y+z,$ știind că $x, y, z \in \mathbb{R}_+$ și $x^2 + y^2 + z^2 = 80$ și $xy + yz + xz = 32;$
 c) $x+y+z,$ știind că $x, y, z \in \mathbb{R}_+$ și $x^2 + y^2 + z^2 = 124$ și $xy + yz + xz = 66.$

5. Descompunerea în factori

Definiție. Expresia algebrică formată din produsul celui mai mare divizor comun al coeficienților cu partea literală comună la cel mai mic exponent, desprinsă din termenii expresiei algebrice date, se numește **factor comun**.

A descompune o expresie algebrică în factori înseamnă a scrie expresia respectivă ca un produs de alte expresii care nu se mai pot descompune.

Exemple: $x^2 + 3x + 2 = (x+1)(x+2)$; $x^2 - 2x + 1 - y^2 = (x-y-1)(x+y-1)$.

5.1. METODA FACTORULUI COMUN

$$Ax + Ay = A(x + y)$$

Metoda factorului comun constă în scoaterea din expresia algebrică a factorilor comuni ai termenilor ce alcătuiesc expresia dată.

Exemple:

- a) $5x + 35y = 5(x + 7y)$;
- b) $3\sqrt{5} + 5 = \sqrt{5}(3 + \sqrt{5})$;
- c) $4x(3m + 1) - 5y(3m + 1) = (3m + 1)(4x - 5y)$.

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Scoateți factorul comun:

- a) $5x + 5y + 5z$;
- b) $2x - 4y + 10z + 12t$;
- c) $8x^3 + 16x^2 - 24x + 40x^4$;
- d) $7a^2b - 14ab^2 + 21a^2b^2$;
- e) $40x^3y^2 + 30x^2y^2 - 50x^2y^3$;
- f) $\sqrt{3}a^4 - 2\sqrt{3}a^3 - 5\sqrt{3}a^2$.

2. Scoateți factorul comun:

- a) $3x(x - 2) - 4(x - 2)$;
- b) $5(2x - 3) - x(2x - 3)$;
- c) $4x(x + 7) - 3(x + 7)$;
- d) $3x(x + 5) - 2(x + 5)$;
- e) $7x(x + 1) - 5(x + 1)$;
- f) $(2x - 3)^2 - 4(2x - 3)$.

PE Aplicare și exersare **

3. Scoateți factorul comun:

- a) $\frac{1}{6}x^6 - \frac{7}{12}x^4 - \frac{2}{9}x^5 + \frac{1}{3}x^3$;
- b) $5\sqrt{3}x^3 - 2\sqrt{3}x^4 + 8x^2\sqrt{3} - 6\sqrt{3}x^5$;
- c) $\sqrt{80}x^6 - \sqrt{45}x^5 + \sqrt{180}x^2 + \sqrt{125}x^4$;
- d) $75x^2y^3z^4 - 50x^3y^2z^2 - 100x^4y^3z^2 + 25x^2y^2z^2$.

4. Scoateți factorul comun:

- a) $15xy^2 - 25x^2y^2 + 20x^2y^3 - 55x^2y^4$;
- b) $24a^4b^3 + 42a^3b^3 - 18a^2b$;
- c) $12x^2y + 8x^3y^3 - 24xy + 16x^2y^2$;
- d) $36x^3y^3z^3 - 27x^4y^2z^3 - 63x^3y^3z^4$;
- e) $72x^2 - 18x^4 + 36x^3 - 54x^5$.

5. Scoateți factorul comun:

- a) $6x(2x + 5) + 5(2x + 5)$;
 c) $12x(2x - 1) - 4(2x - 1)$;
 e) $18x(3x - 1) - 6(3x - 1)^2$;

- b) $7x(5x + 3) + 14(5x + 3)$;
 d) $12(x + 3)^2 - 6x(x + 3)$;
 f) $24x(4x - 3) - 8(4x - 3)$.

6. Scoateți factorul comun:

- a) $5\sqrt{3}x(x - 5) - 3\sqrt{3}(x - 5)$;
 c) $3\sqrt{2}x(x + 2) + 6\sqrt{2}(x + 2)$;
 e) $x(a - b) + y(a - b) + 3(a - b)$;

- b) $2\sqrt{2}x(2x + 3) - 4\sqrt{2}(2x + 3)$;
 d) $6\sqrt{5}x(x - 3) - 18\sqrt{5}(x - 3)$;
 f) $2a(x - 1) + 3b(x - 1) - 4(x - 1)$.

PE

Aprofundare și performanță ***

7. Scoateți factorul comun:

- a) $\sqrt{32}x^2y^2 - \sqrt{50}x^3y^2 + \sqrt{72}x^2y^3 - \sqrt{200}x^3y^3$;
 b) $\sqrt{150}x^4y^2 - \sqrt{24}x^2y^4 + \sqrt{96}x^3y^3$;
 c) $125x^m - 50x^{m+1} + 75x^{m+2} - 25x^{m+3}$;
 d) $32x^{m-1} + 64x^{m+1} - 24x^m - 72x^{m+2}$.

8. Scoateți factorul comun:

- a) $5x(x + 2) + (x + 2)^2 - 3(x + 2)$;
 b) $(x + 1)(x + 2) + 4(x + 1)^2 - 4x(x + 1)$;
 c) $(x + 2)(3x - 7) - (x + 2)(4x - 2) + 3(x + 2)$;
 d) $(2x - 1)^2 - (3x + 2)(2x - 1) + 6x(2x - 1)$;
 e) $(5x - 4)(3x - 2)^2 - (3x - 2)^3 + 2(x + 4)(3x - 2)^2$.

9. Scoateți factorul comun:

- a) $2\sqrt{3}x^2(x - 3) - 12\sqrt{3}x(x - 3) + 18\sqrt{3}(x - 3)$;
 b) $4\sqrt{7}x^2(x + 1) + 8\sqrt{7}x(x + 1) + 18\sqrt{3}(x + 1)$;
 c) $4\sqrt{3}x^2(2x - 1) - 4\sqrt{3}x(2x - 1) + \sqrt{3}(2x - 1)$;
 d) $9\sqrt{5}x^2(3x + 2) + 12\sqrt{5}x(3x + 2) + 4\sqrt{5}(3x + 2)$.

PE-PP

Supermate ***

10. Arătați că oricare ar fi numărul întreg n , numărul N este:
 a) număr întreg dacă:

$$\text{i)} N = \frac{n(5n + 3) - n(3n + 5n)}{6};$$

b) patrat perfect dacă:

$$\text{i)} N = 2n(2n + 3) + 3(2n + 3);$$

$$\text{ii)} N = \frac{n(8n + 1) - n(2n - 5)}{6n};$$

11. a) Se consideră numerele raționale $x, y, z, t \in \mathbb{Q}$. Dacă $x\sqrt{3} + y\sqrt{5} = z\sqrt{3} + t\sqrt{5}$,

atunci $x = z, y = t$.

b) Determinați $x, y \in \mathbb{Q}$ dacă $x\sqrt{3} + 3\sqrt{5} = z\sqrt{3} + t\sqrt{5}$.

5.2. UTILIZAREA FORMULELOR DE CALCUL PRESCURTAT

Această metodă folosește în efectuarea descompunerii expresiei algebrice formulele de calcul prescurtat:

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$$

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca$$

$$a^2 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3 = (a+b)^3$$

$$a^2 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 = (a-b)^3$$

$$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2).$$

Exemple:

- a) $x^2 + 6x + 9 = (x+3)^2$; b) $x^2 - 2x + 1 = (x-1)^2$; c) $x^2 - 16 = (x-4)(x+4)$;
 d) $x^5 + x^3 - x^2 - 1 = x^3(x^2 + 1) - (x^2 + 1) = (x^2 + 1)(x^3 - 1) = (x-1)(x^2 + x + 1)(x^2 + 1)$.

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

A. a) $x^2 - 2x + 1$; d) $x^2 + 8x + 16$; g) $x^2 - 12x + 36$; B. a) $4x^2 - 4x + 1$; d) $25x^2 + 10x + 1$; g) $9x^2 - 12x + 4$;	b) $x^2 + 6x + 9$; e) $x^2 - 10x + 25$; h) $x^2 - 16x + 64$; b) $9x^2 - 6x + 1$; e) $49x^2 - 14x + 1$; h) $25x^2 + 20x + 4$;	c) $x^2 - 4x + 4$; f) $x^2 - 14x + 49$; i) $x^2 - 18x + 81$. c) $16x^2 + 8x + 1$; f) $64x^2 - 16x + 1$; i) $25 + 40x + 16x^2$.

2. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

A. a) $x^2 - 16$; d) $x^2 - 36$; g) $4x^2 - 25$; B. a) $(2x + 1)^2 - 4$; d) $(3x + 2)^2 - 100$; g) $(2x + 3)^2 - x^2$;	b) $x^2 - 64$; e) $9x^2 - 4$; h) $x^2 - 100$; b) $(x + 5)^2 - 9$; e) $(x - 3)^2 - 25$; h) $(4x - 1)^2 - 4x^2$;	c) $x^2 - 25$; f) $25x^2 - 16$; i) $9x^2 - 64$. c) $(x + 4)^2 - 1$; f) $(x - 7)^2 - 64$; i) $(3x - 4)^2 - 9x^2$.

PE Aplicare și exercitare **

3. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

A. a) $9x^2 - 24x + 16$; d) $25 + 70x + 49x^2$; g) $25x^2 - 30xy + 9y^2$; B. a) $3x^2 - 2\sqrt{3}x + 1$; d) $8 + 4\sqrt{2}x + x^2$;	b) $25x^2 + 60x + 36$; e) $9x^2 - 30x + 25$; h) $25x^2 - 40xy + 16y^2$. b) $3 + 2\sqrt{3}x + x^2$; e) $\frac{1}{4}x^2 - 3x + 9$;	c) $4x^2 + 28x + 49$; f) $9x^2 + 42x + 49$; c) $5 - 2\sqrt{5}x + x^2$; f) $x^2 + x + \frac{1}{4}$.

4. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

A. a) $25x^2 - 36$; d) $49 - 81x^2$; g) $3x^2 - 1$;	b) $4x^2 - 49$; e) $49x^2 - 169$; h) $2x^2 - 7$;	c) $25 - 64x^2$; f) $36x^2 - 81y^2$; i) $5x^2 - 3$.

- B.** a) $(3x + 2)^2 - 1$; b) $2(x - 1)^2 - 8x^2$; c) $25(x + 2)^2 - 16$;
 d) $(x + \sqrt{2})^2 - 32$; e) $(2x - \sqrt{3})^2 - 27$; f) $16x^2 - (2x + 1)^2$;
 g) $4(x + 3)^2 - 9x^2$; h) $(\sqrt{2}x + 1)^2 - 8x^2$; i) $(4x + 1)^2 - (2x + 3)^2$.

PE Aprofundare și performanță ***

5. Restrâneți pătratul unei sume sau al unei diferențe:

- a) $3x^2 - 2\sqrt{6}x + 2$; b) $5 - 2\sqrt{15}x + 3x^2$; c) $3 + 4\sqrt{3}x + 4x^2$;
 d) $5x^2 + 4\sqrt{5}x + 4$; e) $2 + 2\sqrt{2}x + x^2$; f) $x^2 - \frac{2}{3}x + \frac{1}{9}$;
 g) $\frac{1}{9}x^2 + \frac{4}{3}x + 4$; h) $\frac{4}{9}x^2 + x + \frac{9}{16}$; i) $\frac{4}{25}x^2 + x + \frac{25}{4}$.

6. Descompuneți, folosind formula diferenței de pătrate:

- A.** a) $9x^2 - 5$; b) $3x^2 - 4$; c) $\frac{1}{4}x^2 - \frac{1}{9}$; d) $\frac{25}{49}x^2 - 36$;
 e) $\frac{25}{16} - x^2$; f) $\frac{1}{9}x^2 - \frac{1}{25}$; g) $\frac{1}{16} - 5x^2$; h) $\frac{4}{9} - 3x^2$;
 i) $\frac{16}{49} - 7x^2$; j) $2x^2 - \frac{1}{25}$; k) $8x^2 - \frac{1}{81}$.
B. a) $(5x + 3)^2 - (x + 2)^2$; b) $9(x + 1)^2 - (x + 2)^2$; c) $16(x - 2)^2 - (x + 3)^2$;
 d) $9(x + 3)^2 - 16(x + 5)^2$; e) $36(x + 2)^2 - 25(x - 1)^2$; f) $16(5 - x)^2 - 9(2x + 3)^2$;
 g) $9(2x + 5)^2 - 4(4x + 3)^2$; h) $4(5x + 3)^2 - 25(x + 2)^2$.

7. Calculați:

- a) $9(x + 2)^2 - 4(3x - 7)^2$; b) $25x^4 - 4(x^2 - 2x + 3)^2$;
 c) $36x^2 - (x^2 - 2x + 3)^2$; d) $(3x^2 - 2x + 5)^2 - (x^2 + 2x + 2)^2$;
 e) $x^2 + 2x + 1 - y^2$; f) $x^4 + 2x^2y + y^2 - x^2 - 6x - 9$;
 g) $x^2 - 2\sqrt{3}x + 3 - (y + 2\sqrt{3})^2$; h) $(x^2 - 3x + 4)^2 - x^4 - 4x^2 - 4$.

8. Determinați valorile reale ale lui x din următoarele ecuații:

- a) $x^2 + 2x = 24$; b) $x^2 + 6x = 112$; c) $x^2 + 8x = 128$;
 d) $4x^2 + 4x = 35$; e) $x^2 + 24x = 432$; f) $3x^2 + 2x\sqrt{3} = 15$.

9. Restrâneți, folosind pătratul sumei a trei termeni:

- a) $49 - 2xy - 14x + 14y + x^2 + y^2$; b) $36 + y^2 + 4x^2 - 4xy + 24x - 12y$;
 c) $\frac{49}{25} + x^2 + \frac{9}{4}a^2 - \frac{14}{5}x + \frac{21}{5}a - 3ax$; d) $3x^2 + 2y^2 + 6 + 2\sqrt{6}xy - 6\sqrt{2}x - 4\sqrt{3}y$;
 e) $4x^2 + y^2 + 36 - 4xy + 24x - 12y$; f) $121 + 100x^2 + \frac{a^4}{9} + 220x + \frac{22}{3}a^2 + \frac{20}{3}xa^2$.

PE-PP Supermate ****

10. Determinați numărul n :

4. Descompuneți:

a) $x^2 - 4x - 5$;
 d) $x^2 - 10x - 11$;
 g) $x^2 - 5x - 14$;

b) $x^2 + 3x - 4$;
 e) $x^2 + 2x - 3$;
 h) $x^2 - 3x - 4$;

c) $x^2 + 5x - 6$;
 f) $x^2 - x - 6$;
 i) $x^2 + 11x - 12$.

PE Aplicare și exersare ****5. Descompuneți:**

a) $x^3 + x^2 + x + 1$;
 d) $x^5 + x^3 - x^2 - 1$;
 g) $x^4 - 9x^3 + x - 9$;

b) $x^3 + x^2 - 4x - 4$;
 e) $x^3 + x^2 - 25x - 25$;
 h) $x^3 + 4x^2 - 16x - 64$.

c) $x^6 - x^4 - 16x^2 + 16$;
 f) $x^3 + 3x^2 - x - 3$;

6. Descompuneți în factori:

a) $x^2 + 15x + 56$;
 d) $x^2 + 12x + 35$;
 g) $x^2 + 11x + 18$;

b) $x^2 + 14x + 48$;
 e) $x^2 + 13x + 42$;
 h) $x^2 + 6x + 5$;

c) $x^2 + 12x + 20$;
 f) $x^2 + 5x + 4$;
 i) $x^2 + 10x + 21$.

7. Descompuneți:

a) $x^2 - 12x - 13$;
 e) $x^2 - 4x - 21$;
 i) $x^2 + 4x - 12$;

b) $x^2 + x - 2$;
 f) $x^2 - 11x - 26$;
 j) $x^2 + 4x - 5$;

c) $x^2 + 3x - 10$;
 g) $x^2 + 13x - 14$;
 k) $x^2 - 4x - 12$;

d) $x^2 + 7x - 18$;
 h) $x^2 + x - 6$;
 l) $x^2 - 6x - 27$.

PE Aprofundare și performanță *****8. Descompuneți:**

a) $x^3 - 2x^2 - x + 2$;
 d) $x^3 - 4x^2 - 4x + 16$;
 g) $x^3 + x^2 - 4x - 4$;

b) $x^3 - 3x^2 - 4x + 12$;
 e) $x^3 - x^2 - 4x + 4$;
 h) $x^3 + 2x^2 - x - 2$.

c) $x^3 - x^2 - 9x + 9$;
 f) $x^3 + 3x^2 - 4x - 12$;

9. Descompuneți:

a) $x^3 + 3x^2 - 16(x + 3)$;
 d) $9x^3 + 9x^2 - x - 1$;

b) $4x^2 - 9 - 2(2x - 3)$;
 e) $16x^3 + 16x^2 - 9x - 9$;

c) $4x^3 + 4x^2 - 9(x + 1)$;
 f) $4x^3 - 4x^2 - 25x + 25$;

10. Descompuneți în factori:

a) $x^2 - 10x + 16$;
 d) $x^2 - 9x + 14$;
 g) $x^2 - 9x + 18$;

b) $x^2 - 13x + 42$;
 e) $x^2 - 14x + 48$;
 h) $x^2 - 8x + 7$;

c) $x^2 - 12x + 27$;
 f) $x^2 - 15x + 56$;
 i) $x^2 - 7x + 6$.

11. Descompuneți în produs de factori primi:

a) $x^2 + 2x - 35$;
 d) $x^2 - 6x - 16$;
 g) $x^2 - 5x - 36$;
 j) $x^2 - 12x + 27$;

b) $x^2 + 6x - 16$;
 e) $x^2 + 2x - 24$;
 h) $x^2 - 8x - 20$;
 k) $x^2 - 8x + 7$;

c) $x^2 - 6x - 7$;
 f) $x^2 + 4x - 45$;
 i) $x^2 - 7x - 30$;
 l) $x^2 - 9x - 52$.

PE-PP Supermate ****

12. Arătați că, dacă $a, b, c \in \mathbb{R}$ și $a + b + c = 3$, atunci $b^2 + c^2 + 2bc + 2\left(5a - \frac{5}{2}\right) \geq 0$

13. Fie $x \in \mathbb{Z}$. Arătați că numărul $a = x^5 - 5x^3 + 4x + 120$ este divizibil cu 120.

14. Se consideră un triunghi cu laturile a, b și c . Arătați că:

- a) dacă $a^4 + b^4 = c^4 + 2a^2b^2$, atunci triunghiul este dreptunghic;
- b) dacă $a^2 + b^2 + c^2 = ab + bc + ac$, atunci triunghiul este echilateral;
- c) dacă $a^2b + b^2c + c^2a = a^2c + b^2a + c^2b$, atunci triunghiul este isoscel.

5.4. METODE COMBINATE

Această metodă folosește în descompunerea expresiilor algebrice mai multe metode, studiate anterior.

Exemplu:

$$\begin{aligned} (x+1)(x^2 + 3x + 1) - 2(x+1)^2 - x^2 - x &= (x+1)(x^2 + 3x + 1) - 2(x+1)^2 - x(x+1) = \\ &= (x+1)(x^2 + 3x + 1 - 2x - 2 - x) = (x+1)(x^2 - 1) = \\ &= (x+1)(x+1)(x-1) = (x-1)(x+1)^2. \end{aligned}$$

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Descompuneți în factori:

a) $x^4 + 81$;	b) $x^4 + 256$;	c) $(x+1)^4 + (x+1)^2 + 1$;
d) $81x^4 + 256$;	e) $x^4 + x^2 + 1$;	f) $(x-1)^8 + (x-1)^4 + 1$;
g) $16x^4 + 81$;	h) $x^8 + x^4 + 1$;	i) $16(2x-1)^4 + 4(2x-1)^2 + 1$.

2. Descompuneți:

a) $2x^2 + x - 1$;	b) $3x^2 + x - 2$;	c) $2x^2 + x - 3$;
d) $2x^2 + 3x + 1$;	e) $2x^2 - x - 3$;	f) $3x^2 - x - 2$;
g) $2x^2 - 3x - 2$;	h) $2x^2 + 7x - 4$;	i) $6x^2 - 7x + 2$;
j) $2x^2 + 7x + 3$;	k) $2x^2 - 7x + 3$;	l) $2x^2 - x - 15$.

PE Aplicare și exersare **

3. Descompuneți în produs de factori primi:

a) $2x^2 - 3x - 2$;	b) $3x^2 - 5x + 2$;	c) $2x^2 + x - 15$;
d) $2x^2 - 5x + 2$;	e) $3x^2 - x - 2$;	f) $2x^2 - 7x + 3$;
g) $2x^2 + 3x - 14$;	h) $3x^2 + 4x - 4$;	i) $3x^2 + 4x - 7$;
j) $3x^2 + 11x + 8$;	k) $4x^2 + 12x - 7$;	l) $4x^2 - 12x - 7$.

4. Descompuneți în factori:

a) $x^3 - 6x^2 + 11x - 6$;	b) $x^3 + 3x^2 - 6x - 8$;
c) $x^3 - x^2 - 14x + 24$;	d) $x^3 + 6x^2 + 12x + 8$.

5. Determinați valorile reale ale numerelor x , y și z în fiecare dintre cazurile:

a) $x^2 + y^2 + z^2 - 2(x - y + z) + 3 = 0$;	b) $x^2 + 4y^2 + 9z^2 - 2(x - 2y + 3z) + 3 = 0$;
c) $4x^2 + 25y^2 + 9z^2 + 2(2x - 5y - 3z) + 3 = 0$.	

PE Aprofundare și performanță ***

6. Descompuneți în produs de factori ireductibili:

a) $(3x+1)^3 - 12x - 4$;	b) $(2x+3)^3 - 18x - 27$;
c) $(x^2 + 2x - 1)^2 - 4$;	d) $(x^2 + 4x - 3)^2 - 4$.

7. Determinați numerele reale a , b , c astfel încât:

a) $(x-1)^3 - 16x + 16 = (x+a)(x+b)(x+c)$;
b) $(x+2)^3 - 9x - 18 = (x+a)(x+b)(x+c)$.

6. Recapitulare și sistematizare prin teste

TESTUL 1

1. Efectuați calculele:

a) $(2x - 1)^2$;

b) $(x + \sqrt{3})^2$;

c) $(a^2 - a + 2)^2$;

d) $(2x - 7)(2x + 7)$;

e) $(a - 2b)^2$;

f) $(x + 2\sqrt{2})(x - 2\sqrt{2})$;

g) $(3x - 2)^2$;

h) $(x^2 + x - 3)^2$;

i) $(\sqrt{2}x + 3)^2$.

2. Efectuați calculele:

a) $(x - 1)^2 + (x + 3)^2 - 2(x + 2)(x - 2)$;

b) $(2x + 3)^2 - 4(x + 1)(x + 2)$;

c) $(x + 5)^2 - (x + 1)(x + 4) - 6(x + 3)$;

d) $(x + 3)(x - 3) - (x + 2)^2$.

3. Descompuneți în factori:

a) $(x + 1)(x + 3)^2 - 4(x + 1)$;

b) $(x + 5)(2x - 1)^2 - 16(x + 5)$;

c) $(x - 3)(x + 2)^2 - x + 3$;

d) $(x - 4)(2x + 1)^2 - x + 4$;

e) $(x + 7)^2 - 25$;

f) $(x - 5)^2 - 36$;

g) $(x - 6)^2 - 9x^2$;

h) $(x + 2)^2 - 16x^2$.

4. Descompuneți în factori:

a) $(2x + 5)^2 - (x + 3)^2$;

b) $(3x + 4)^2 - (x + 5)^2$;

c) $(2x + 1)^2 - (x - 1)^2$;

d) $(3x + 2)^2 - (2x + 1)^2$;

e) $(3x - 1)^2 - 4(x + 1)^2$;

f) $(4x - 3)^2 - 9(x + 2)^2$.

5. Descompuneți în factori ireductibili:

a) $x^2 + 12x + 35$;

b) $x^2 + 13x + 42$;

c) $x^2 - 15x + 56$;

d) $x^2 - 14x + 48$;

e) $x^2 - 11x + 24$;

f) $x^2 - 12x + 27$;

g) $x^2 - 5x - 14$;

h) $x^2 - 5x + 36$;

i) $x^2 - 6x - 16$.

TESTUL 2

1. Efectuați calculele:

a) $(x + 2y)^2$;

b) $(a - \sqrt{3})^2$;

c) $(a - 56)^2$;

d) $(\sqrt{2}x - \sqrt{3})^2$;

e) $(\sqrt{3} - 2x)^2$;

f) $(\sqrt{3} - \sqrt{2}x)(\sqrt{3} + \sqrt{2}x)$;

g) $(x + \sqrt{3} - 1)^2$;

h) $(x - 1 + \sqrt{2})^2$;

i) $(\sqrt{5}x - \sqrt{7})(\sqrt{5}x + \sqrt{7})$.

2. Efectuați calculele:

a) $(x - 3)^2 - x(x - 5)$;

b) $(x + 4)^2 - x(x + 7)$;

c) $(x + 4)^2 + (x - 5)^2$;

d) $(x + 2)^2 - (x - 3)^2$;

e) $(2x + 3)^2 - 4(x + 1)(x - 1)$;

f) $(3x - 1)^2 - 9(x - 2)(x + 2)$.

3. Descompuneți în factori:

a) $x^2 + 6x + 9 - 4y^2$;

b) $x^2 + 4x + 4 - y^2 - 2y - 1$;

c) $x^2 + 14x + 49 - 5(x + 7)$;

d) $x^2 - 10x + 25 - 3(x - 5)$;

e) $(x + 2)(2x - 1)^2 - 4x - 8$;

f) $(x - 3)(3x - 2)^2 - 9x + 27$.

4. Descompuneți în factori ireductibili:

a) $x^3 - 2x^2 - 16x + 32$;

b) $x^3 - 5x^2 - 4x + 20$;

c) $x^3 + 4x^2 - 4x - 16$;

d) $x^3 - 6x^2 - 9x + 54$;

e) $(x + 1)^3 - x - 1$;

f) $(2x + 1)^3 - 8x - 4$.

5. Determinați minimul expresiilor:

a) $E(x) = x^2 + 16x + 73$;

b) $E(x) = 4x^2 + 12x + 21$;

c) $E(x) = 36x^2 + 60x + 45$;

d) $E(x) = 25x^2 - 30x + 16$.

TESTUL 3

1. Efectuați calculele:

a) $\left(\frac{2}{3}x + 1\right)^2;$

b) $(2x + \sqrt{5})^2;$

c) $\left(\frac{1}{2}x + 1\right)^2;$

d) $(7 - 5x)(7 + 5x);$

e) $(2ax - b)(2ax + b);$

f) $(x + \sqrt{2} - \sqrt{3})^2;$

g) $(\sqrt{7} - \sqrt{3}x)(\sqrt{7} + \sqrt{3}x);$

h) $(x + 2 - \sqrt{2})^2;$

i) $(x^2 - 2x - 3)^2.$

2. Efectuați calculele:

a) $(x + 1)(x - 1)(x^2 + 1)(x^4 + 1);$

b) $(x - 3)(x + 3)(x^2 + 9);$

c) $(x - 2)(x + 2)(x^2 + 4)(x^2 + 16);$

d) $(x + 5)(x^2 + 25)(x - 5).$

3. Descompuneti în factori ireductibili:

a) $x^3 - 11x^2 + 30x;$

b) $x^3 - 14x^2 + 48x;$

c) $x^2(x^2 - 10) + 9;$

d) $x^2(x^2 - 13) + 36;$

e) $(x^2 - x)(x^2 - x + 7) - 18;$

f) $(x^2 + 2x)(x^2 + 2x - 4);$

4. Determinați media geometrică a numerelor x și y care îndeplinesc condiția:

$$x^2 + 4y^2 - 4(x + 3y) + 13 = 0.$$

5. Stabiliți natura triunghiului de laturi a, b, c care îndeplinesc condiția:

$$a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca = 0.$$

TESTUL 4

1. Efectuați calculele:

a) $6x + (x - 3)^2;$

b) $(x + 2)^2 - 4x;$

c) $(x + \sqrt{2})^2 - \sqrt{8}x;$

d) $(4x + 7)(4x - 7) - 9x^2;$

e) $(3x - 1)^2 + 6x;$

f) $(2x + 3)^2 - 12x - 9;$

g) $(x - 5)^2 + 10x - 19;$

h) $(4x + 3)^2 - 24x - 17;$

i) $(2x - 5)^2 + 20x - 16.$

2. Calculați:

a) $(x + 2)(x - 2) - (x + 1)(x - 3);$

b) $2(x - 3)(x + 3) - (\sqrt{2}x + 3)^2 + \sqrt{72}x;$

c) $(2x + 1)^2 - 4(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3});$

d) $(x + 5)^2 + (x - 1)^2 - (\sqrt{2}x + 4)(\sqrt{2}x - 4);$

e) $(3x - 1)^2 - 9(x + 1)(x - 1);$

f) $(2x - 3)^2 - 4(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2}).$

3. Descompuneti în factori:

a) $5x + 5y + ax + ay;$

b) $4x^3 + 4x^2 - x - 1;$

c) $9x^3 + 9x^2 - 4x - 4;$

d) $(x - \sqrt{3})^2 - 48;$

e) $(\sqrt{2}x - 3)^2 - 32x^2;$

f) $(x^2 + 3x + 2)^2 - (x + 1)^2.$

4. Descompuneti în factori ireductibili:

a) $(3x - 2)^2 - 16x^2;$

b) $9(x - 2)^2 - 4x^2;$

c) $(2x + 3)^2 - (x - 5)^2;$

d) $4(x + 5)^2 - (x - 1)^2;$

e) $(x^2 + 3x + 1)^2 - (x + 3)^2;$

f) $(x^2 + 2x - 3)^2 - (x - 1)^2.$

5. Descompuneti în factori ireductibili:

a) $(x^2 + 2x)(x^2 + 2x - 6) - 16;$

b) $(x^2 + x)(x^2 + x - 8) + 12;$

c) $x^2 + 14x + 48;$

d) $x^2 - 17x + 72;$

e) $x^2 - 8x + 15;$

f) $x^2 - 4x - 21;$

g) $x^2 + 6x - 40;$

h) $x^2 - 7x - 18.$